



ROZMAITOŚCI MOGILEŃSKIE



MIESIĘCZNIK RADY MIEJSKIEJ

WRZESIEŃ 1995

MOGILNO NR 40 (54) 70 groszy (7.000 zł) ISSN 1233-4618

W NUMERZE

* WIELKIE SPRZĄTANIE ŚWIATA * DEMOKRACJA
KLASZTORNA CZ. V * CZĘŚĆ ZWYCIĘŻONYM -
W ROCZNICĘ WRZEŚNIA * "TAJEMNICA ETOH" * LISTY OD CZYTELNIKÓW
* WIADOMOŚCI SAMORZĄDOWE * DOŻYNKI * KULTURA, SPORT

Auto części & AUTO SERWIS

Mogilno ul. 11 listopada 47
tel. 55-650

Części do
AUDI, FIAT, FORD,
OPEL, SEAT, VW,
126p i CINQUECENTO

- Akumulatory - Delco
- Amortyzatory
- Bębny - tarcze hamulcowe
- Filtry - oleju - powietrza - paliwa
- Łożyska - Tłumiki
- Klocki i szczęki hamulcowe
- Pompy - paliwa - wodne - hamulcowe
- Przeguby - części zawieszenia
- Osprzęt elektryczny
- Oleje i smary



Kupon na bezpłatną wymianę świec
- WRZESIEŃ '95

OGROMNY SUKCES

odniósł uczeń Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Gębicach **Szymon Kardaś** w kolejnej edycji Olimpiady Języka Rosyjskiego. W poszczególnych eliminacjach od szczebla rejonowego do ogólnopolskiego zajmował pierwsze miejsca, gromadząc maksymalne noty punktowe. Na przełomie czerwca i lipca tego roku w Moskwie odbyła się Międzynarodowa Olimpiada Języka Rosyjskiego, z udziałem przedstawicieli 24 krajów. Mimo silnej obsady Szymon potwierdził swoją ogromną wiedzę z zakresu znajomości języka rosyjskiego, zdobywając złoty medal w kategorii szkół podstawowych.

Sukcesu tego nie byłoby, gdyby nie zaangażowanie nauczyciela języka rosyjskiego Szkoły Podstawowej w Gębicach pani mgr Aleksandry Kowalskiej, która przez kilka lat kosztem własnego czasu doskonaliła umiejętności językowe Szymona.

*Zdolnych uczniów
i dobrych nauczycieli
w nowym roku szkolnym
1995 - 1996
życzy redakcja*

"Rozmaitości Mogileńskich"

X SESJA RADY MIEJSKIEJ

W dniu 23 sierpnia 1995 r. w sali Mogileńskiego Domu Kultury w Mogilnie odbyła się kolejna sesja Rady Miejskiej.

Zasadniczymi punktami porządku obrad były następujące sprawy:

- oddanie w wieczyste użytkowanie działki o pow. 3650 m² położonej przy ul. Rynek w Mogilnie wraz ze sprzedażą budynku znajdującego się na tej działce,
- informacja Zarządu Gminy z wykonania budżetu za I półrocze 1995 r.,
- podjęcie uchwały w sprawie dodatkowego budżetu,
- informacja Rejonowego Biura Pracy w Mogilnie w zakresie zatrudnienia i bezrobocia na terenie miasta i gminy w okresie I półrocza br. oraz podjęcie uchwały w sprawie powołania komisji d/s bezrobocia,
- podjęcie uchwały w sprawie obniżenia średniej ceny żyta przyjmowanej jako podstawa do obliczenia podatku rolnego,
- przekazanie w użytkowanie wieczyste parafii MBNP w Mogilnie terenu pod cmentarz parafialny,

- nieodpłatne przejęcie gruntów na Szerzawach przeznaczonych pod wysypisko odpadów komunalnych,
- podjęcie uchwał w sprawie sprzedaży mienia komunalnego.

PRZEKAZANIE BUDYNKU NA SIEDZIBĘ TELEKOMUNIKACJI POLSKIEJ S.A.

Rada Miejska podjęła uchwałę o oddaniu w użytkowanie wieczyste działki o pow. 3650 m² położonej przy ul. Rynek 17 w Mogilnie oraz o sprzedaży budynku na niej położonego.

Środki uzyskane z tej sprzedaży należy przeznaczyć na inwestycje komunalne lub na rozwój telekomunikacji na terenie miasta i gminy Mogilno. Zgodnie z obowiązującymi przepisami sprzedaż tej nieruchomości może być dokonana w drodze przetargu publicznego. Jak dotąd jedynym zainteresowanym nabyciem tej nieruchomości jest Telekomunikacja Polska S.A. - w przypadku nabycia tego budynku zgodnie z uchwałą Rady będzie ona zwolniona z zapłaty za ten obiekt. Stanowić to będzie wkład samorządu w rozwój telefonizacji na naszym terenie.

REALIZACJA BUDŻETU ZA I PÓŁROCZE 1995 R.

Zarząd gminy przedstawił Radzie Miejskiej informację z wykonania budżetu od początku bieżącego roku.

DOCHODY

Plan dochodów budżetowych zrealizowany został w 55% planu rocznego, który wynosi 6.429.970 zł.

Realizacja dochodów w poszczególnych zadaniach przedstawia się następująco:

- rolnictwo	48,4%	
- gospodarka komunalna	48,8%	
- opieka społeczna	48,7%	
- dochody od osób prawnych i fizycznych	55,5% tj. 2.482 tys. zł	
w tym:		
podatek doch. od osób fizycznych	53,8%	1.110 tys. zł
podatek rolny	48,7%	268 tys. zł
wpływy z karty podatkowej	45,7%	43 tys. zł
podatek leśny	59,5%	4 tys. zł
podatek od nieruchomości	56,0%	572 tys. zł
podatek od środków transport.	68,9%	310 tys. zł
podatek od posiadania psów	84,0%	1 tys. zł
opłata skarbową	59,3%	130 tys. zł
odsetki	113,2%	17 tys. zł

Z powyższego zestawienia wynika, że realizacja dochodów przebiega poprawnie. Należy wspomnieć, że w przypadku niektórych należności zostały na uzasadniony wniosek przesunięte terminy płatności. W minionym okresie wzrosły natomiast zaległości w podatku rolnym i w podatku od nieruchomości.

WYDATKI

Roczny plan wydatków budżetowych został wykonany w 47,9% w tym wydatki inwestycyjne w 60,6% a wydatki bieżące w 44,4%.

W poszczególnych działach realizacja planu wydatków przedstawia się następująco:

- rolnictwo	49,4% tj. 323 tys. zł
- leśnictwo	61,1% 9 tys. zł
- transport	32,7% 78 tys. zł
- gospodarka komunalna	51,6% 886 tys. zł
- gospodarka mieszkaniowa	37,0% 19 tys. zł
- oświata i wychowanie	46,5% 558 tys. zł
- kultura i sztuka	50,6% 154 tys. zł
- opieka społeczna	52,5% 802 tys. zł
- kultura fizyczna i sport	59,2% 39 tys. zł
- różna działalność (samorządy wiejskie)	21,5% 4 tys. zł
- administracja samorządowa	45,1% 421 tys. zł
- bezp. publiczne (straż miejska)	44,7% 45 tys. zł

Łącznie wydatki we wszystkich działach w okresie I półrocza 1995 r. wyniosły 3.323 tys. zł.

Na realizację podstawowych zadań inwestycyjnych wydatkowano w I półroczu br. następujące kwoty:

- budowa wodociągów wiejskich (Chabsko, Wylatowo, Łosośniki, Wasielewko)	307 tys. zł
- I etap budowy drogi gminnej w Wylatowie - Rynek	41 tys. zł
- remonty cząstkowe ulic	82 tys. zł
- kolektor sanitarny w ul. Konopnickiej	312 tys. zł
- kolektor sanitarny w ul. Kościuszki	25 tys. zł
- udział w budowie budynku mieszkalnego TBS	100 tys. zł
- budowa wodociągu do zach. części Mogilna	105 tys. zł
- rozbudowa punktu zlewni nieczystości płynnych	50 tys. zł
- modernizacja i remonty dróg gminnych	41 tys. zł

DODATKOWY BUDŻET

Rada podjęła uchwałę o przeznaczeniu otrzymanej dotacji celowej oraz o planowanych ponadplanowych dochodach.

Otrzymań dotację celową na zadania zlecone w kwocie 84 tys. zł przeznaczono na dodatki mieszkaniowe, zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne.

Przewidywane ponadplanowe dochody 1995 r. w kwocie 270 tys. zł postanowiono przeznaczyć na:

- wodociągi wiejskie	56 tys. zł
- woda do zach. części miasta	70 tys. zł
- kanalizację + przełącze do przedszkola nr 3	50 tys. zł
- usługi materialne	20 tys. zł
- dotacja dla klubu "Sokół"	20 tys. zł
- dotacja dla ogniska muzycznego	4 tys. zł
- szkolnictwo ogólnokształcące	30 tys. zł
- remont dachu budynku Urzędu	20 tys. zł

BEZROBOCIE

Rejonowe Biuro Pracy w Mogilnie przedstawiło informację z zakresu zatrudnienia i bezrobocia z terenu naszej gminy za okres I półrocza br.

Stopa bezrobocia w miesiącu grudniu 1994 r. dla rejonu mogileńskiego wynosiła 25%, natomiast na koniec miesiąca czerwca br. wynosiła 22,1%.

Na dzień 30.VI.95 r. na terenie naszej gminy pozostają bez pracy 2403 osoby, z tego prawa do zasiłku nie posiadają 1033 osoby.

Do dnia 15 lipca RUP w Mogilnie zawarł 54 umowy na prace interwencyjne z zakładami pracy działającymi na terenie naszej gminy.

Prace interwencyjne podjęło 220 osób. Największą liczbę bezrobotnych skierowano do następujących zakładów:

- MFM Mogilno	30 osób
- POMIMEX Mogilno	15 osób
- FLORMAK Mogilno	9 osób
- WIWO Krzyżanna	15 osób
- ZOZ Mogilno	12 osób

W I półroczu RUP Mogilno zorganizował 9 kursów kwalifikacyjnych w których wzięło udział 59 osób. Do tej pory kursy ukończyło 41 osób. Zainteresowanie tymi kursami jest znaczne, jednak nie wszyscy absolwenci po przeszkoleniu otrzymują zatrudnienie. Rejonowa Rada Zatrudnienia przyznała środki z Funduszu Pracy przeznaczone na roboty publiczne dla naszej gminy w wysokości 345 tys. zł co umożliwiło skierowanie do tych prac 110 osób.

Stopa bezrobocia na naszym terenie jest dość wysoka, bez pracy pozostaje znaczna ilość osób. Trzeba jednak również zwrócić uwagę na fakt, że część bezrobotnych rejestruje się ze względów nie na szukanie pracy lecz z uwagi na możliwość:

- otrzymania świadczeń leczniczych,
- otrzymania zaświadczeń niezbędnych przy ubieganiu się o świadczenia z ośrodka pomocy społecznej,
- uzyskania skierowań do robót publicznych lub prac interwencyjnych (tzw. zawodowi bezrobotni).

Stwierdzenie takie wynika z dużej ilości przypadków odmowy podjęcia pracy przede wszystkim przez absolwentów, po odbyciu służby wojskowej oraz jedynych żywicieli rodzin - czyli osób chcących pobierać zasiłek i jednocześnie zatrudniać się na część etatu lub podejmować pracę "na czarno".

Rada Miejska po wysłuchaniu informacji i po przeprowadzonej dyskusji podjęła uchwałę o powołaniu stałej Komisji d/s bezrobocia. W skład tej Komisji weszło 4 radnych:

1. Alfred Adamczak
2. Marian Górczewski

3. Jerzy Łaganowski

4. Jerzy Szczotka

Spoza składu Rady wybrano do Komisji 2 osoby:

1. Małgorzata Maciejewska

2. Stanisław Żerdka

CENA ŻYTA DO PODATKU ROLNEGO

Rada podjęła uchwałę o obniżeniu średniej ceny 1q żyta za II kwartał br. z kwoty 23,79 zł do 16,00 zł. Cena za 1 q w wysokości 16 zł stanowić będzie podstawę do wymiaru podatku rolnego na drugie półrocze 1995 r.

NOWY CMENTARZ PARAFIALNY

Zarząd Gminy został upoważniony stosowną uchwałą do przekazania nieodpłatnego parafii pod wezwaniem Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Mogilnie gruntu przy ulicy Kościuszki o pow. 6680 m² z przeznaczeniem na urządzenie cmentarza.

Zgodnie z aktualnym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Mogilna, grunt ten przeznaczony jest pod cmentarz.

Przekazanie gruntu nastąpi w drodze bezprzetargowej.

POWIĘKSZENIE TERENU POD WYSYPISKO

Rada postanowiła przejąć nieodpłatnie z Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa Oddział Terenowy w Bydgoszczy działkę o pow. 3.09,94 ha położoną w Szerzawach. Działka ta jest przeznaczona na wysypisko odpadów komunalnych.

Z POSIEDZEŃ ZARZĄDU GMINY

Pomimo sezonu wakacyjno-urlopowego Zarząd Gminy pracował swoim normalnym, roboczym trybem, rozwiązując na bieżąco różnego rodzaju problemy dotyczące całokształtu życia wspólnoty samorządowej. W szczególności zajmował się zagadnieniami dotyczącymi realizacji budżetu miasta i gminy Mogilno, tak po stronie dochodów jak i rozchodów.

Bardzo często sprawy telekomunikacji stają pod obrady Zarządu. Wiąże się to nie tylko z telefonizacją terenu wiejskiego ale także z stosunkowo skomplikowaną formą przekazania Telekomunikacji Polskiej S.A. budynku po byłej Szkole Podstawowej nr 1 (Rynek) - patrz sprawozdanie z sesji Rady Miejskiej. W obiekcie tym ma powstać centrum obsługi klientów a warunki pracy pracowników telekomunikacji ulegną znacznej poprawie. Zyska też miasto, jako że budynek zostanie całkowicie odremontowany (nowa elewacja frontowa). Zarząd Gminy ze zdumieniem przyjął informację dyrektora Rejonu Telekomunikacji w Inowrocławiu, mgra Leszka Piątkowskiego, o powstałym z dniem 1.08.1995 r. nowym rejonie telekomunikacyjnym, tzw. "żnińsko-mogileńskim" z siedzibą w Żninie. Zarząd stanowczo zaprotestował przeciwko w/w decyzji, która zapadła odgórnie bez jakiegokolwiek konsultacji z samorządem mogileńskim i innych gmin tego regionu. Tak więc powstał kolejny paradoks, że mieszkańiec np. Markowic (gm Strzelno) - 8 km od Inowrocławia czy z Jezior Wielkich - 30 km od Inowrocławia, będzie musiał pofatygować się aż do Żnina (50-70 km !!!) aby załatwić ważne sprawy w zakresie telekomunikacji. Z dużym niepokojem na powyższą reorganizację patrzy Zarząd Gminy a to choćby z uwagi na fakt, że bardzo daleko zaawansowane są przygotowania związane z telefonizacją rejonu Kwieciszewa a umowa pomiędzy Społecznym Komitetem Telefonizacji Wsi Rejonu Podmogileńskiego a Telekomunikacją Polską S.A. w Bydgoszczy na opracowanie dokumentacji technicznej została dawno podpisana. Zastanawiano się więc nad tym, czy zaplanowane zadania w zakresie telefonizacji miasta i gminy Mogilno będą realizowane. Uzyskano odpowiedź twierdzącą, tym bardziej, że budowa połączenia światłowodowego Inowrocław-Kruszwica-Strzelno-Mogilno posuwa się do przodu a m.in. z tego kabla ma być podłączona centrala w Kwieciszewie.

Bardzo wnikliwie dyskutowano nad projektem uchwały dotyczącej obniżenia średniej ceny żyta przyjmowanej jako podstawa obliczenia podatku rolnego za II półrocze 1995 r. Znając w/w cenę żyta z poprzedniego kwartału (komunikat Prezesa GUS-u podał iż wyniosła ona w II kw. 1995 r. 23,7 zł/1q), Zarząd postanowił obniżyć ją do kwoty 16 zł/1q i z taką propozycją wyszedł do Komisji Rolnictwa oraz Komisji Budżetowej Rady Miejskiej.

Obie komisje zaaprobowaly ten projekt, który w formie uchwały został przedstawiony Wysokiej Radzie w dn. 23 sierpnia 1995 r. - patrz sprawozdanie z sesji RM. Gwoli informacji należy dodać, iż Rada Miejska w Brześciu Kujawskim uchwaliła cenę 21 zł/1q a rady z Koronowa, Sadek, Sośna już w I półroczu br. uchwaliły podatek rolny, biorąc jako podstawę kwotę 16-17 zł/q.

SPRZEDAŻ MIENIA KOMUNALNEGO

Rada podjęła szereg uchwał o przeznaczeniu na sprzedaż w drodze przetargu publicznego szeregu działek stanowiących mienie gminy.

Do sprzedaży przeznaczono następujące działki:

- w Hucie Pałędzkiej działkę nr 18/6 o pow. 1752 m²
działkę nr.18/7 o pow. 496 m²
- w Łosośnikach działkę nr 81 o pow. 5400 m²
działkę nr 231/2 o pow. 42500 m²
działkę nr 19 o pow. 4600 m²
- w Niestronnie działkę nr 25 o pow. 9700 m²
- w Gębicach działkę nr 273 o pow. 4000 m²
działkę nr 274 o pow. 4000 m²
- w Bystrzycy działkę nr 10 o pow. 1500 m²

Środki uzyskane ze sprzedaży w/w działek Rada postanowiła przeznaczyć na budowę wodociągów wiejskich.

PODATEK DROGOWY

Dnia 15 września mija termin uregulowania należności z tytułu II raty podatku od posiadanych środków transportowych.

Podatek ten można wpłacać w kasie Urzędu Miasta i Gminy przy ul. Narutowicza 1 w Mogilnie jak również w bankach i urzędach pocztowych na nasze konto w Banku Gdańskim S.A. O/Mogilno nr konta 300823-97-133-1. (banki i urzędy pocztowe pobierają prowizję za przekazanie należności).

Zarząd Gminy na bieżąco rozpatrywał wnioski o umorzenie lub przesunięcia terminów płatności zobowiązań podatkowych wobec budżetu samorządowego.

Przygotowywano projekty uchwały pod obrady Rady Miejskiej w tym m. in. dotyczące dodatkowego budżetu, powołania komisji doraźnej w sprawie bezrobocia, sprzedaży mienia komunalnego, nieodpłatnego przyjęcia na własność gminy gruntów Skarbu Państwa położonych na Szerzawach (przeznaczonych na wysypisko odpadów komunalnych) czy też oddania w wieczyste użytkowanie nieodpłatnie na rzecz Parafii MBNP w Mogilnie gruntu przy ul. Kościuszki (z przeznaczeniem na cmentarz).

Omawiano aktualną sytuację w rolnictwie, podkreślano dobry przebieg akcji żniwnej i uzyskane plony zbóż i rzepaku. W związku z powyższym, Zarząd Gminy zasugerował Gminnemu Związkowi Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych organizację "Dożynek 1995", które w naszej gminie odbędą się 10 września, w Parku Miejskim.

Organizatorzy przewidują wiele atrakcji i niespodzianek a gminne dożynki rozpoczną cykl imprez pod nazwą "Dni Mogilna".

Zarząd Gminy bardzo wnikliwie zapoznał się z wnioskami "MOBET-u" o "AGROMETU" Mogilno o przyjęcie na majątek komunalny budynków mieszkalnych (zakładowych) w/w firm, położonych przy ul. ul. Betonowa-Kościuszki w Mogilnie. Z dyskusji wynikało, że jedynie budynki "Mobetu" są przygotowane do przejęcia przez gminę natomiast budynek "Agrometu" wymaga bardzo kosztownego remontu kapitalnego c.o. a zwłaszcza jego kotłowni (ok. 100 mln zł). W tej sytuacji zasugerowano aby budynek "Agrometu" podłączyć do sieci c.o. w budynku "Mobetu", co winno znacznie ograniczyć koszty związane z modernizacją c.o. Dodatkowym argumentem na sprzężenie sieci ciepłej trzech w/w budynków jest to, iż w przyszłości i tak nie byłaby opłacalna eksploatacja dwóch źródeł dostarczania ciepła. Do w/w tematu powrócimy na łamach "RM".

Zarząd Gminy zapoznał się z propozycją budowy na terenie m. Mogilna telewizji kablowej, która obejmowałaby w I etapie przede wszystkim osiedla mieszkaniowe. Powyższe przedsięwzięcie byłoby realizowane ze środków pozabudżetowych!

Miasto i Gmina Mogilno należą do jednych z nielicznych gmin w województwie a może i w Polsce, które ograniczyły dostępność do sprzedaży (kupa) detalicznej alkoholu powyżej 4,5%. Poprzednia Rada Miejska ustaliła liczbę tzw. limitów na 25 (średnio 1 punkt na 1000 mieszkańców), obecna Rada podniosła ten limit do 30 a i tak jest to o wiele mniej niż posiadają gminy z nami sąsiadujące.

W br. wydano 3 pozwolenia (Czarnotul, Padniewo, Mogilno - ul. 11 listopada). W sumie jest więc na terenie miasta i gminy Mogilno 28 punktów sprzedaży detalicznej alkoholu wysokoprocentowego.

Dawne Mogilno

— Z KART HISTORII —

Kiedy w latach 1709/10 Mogilno nawiedziła zaraza morowego powietrza (dżuma), liczba ludności miasta spadła o ponad połowę. Niektóre domostwa były w ogóle nie zajęte przez ludzi. Dr A. Warschauer w swojej "Historia Mogilna" z roku 1898 ocenia, iż liczba ta spadła z około 800 do 290 osób. Na cele pochówku zmarłych wyznaczono wówczas parcelę położoną z dala od miasta, między zbiegiem obecnych ulic: Mickiewicza i 900-lecia, leżącą dzisiaj w centrum miasta. Ostatnio w czasie budowy kanalizacji miejskiej natrafiano na tym odcinku jeszcze na odłamki kości ludzkich. Dla upamiętnienia tej tragedii postawiono dużych rozmiarów krzyż drewniany, który na tym miejscu dotrwał do roku 1928, kiedy to mistrz stolarski Władysław Kliszyński pobudował tam kamieniczkę, zamykającą harmonijnie wraz z Spółdzielczym Domem Handlowym "Centrum", powstałym w roku 1966 pierzeję północną Placu Wolności. Z faktu powstania cmentarza dla zakazanych tuż przy granicach Placu Wolności należy wysuwać wniosek, iż w XVIII wieku tereny obecnego Placu Wolności i położone na północ od niego, nie były jeszcze objęte zwartą zabudową, która obejmowała mniej więcej do połowy XIX wieku starą, średniowieczną lokalizację, ograniczającą się zasadniczo do granic obecnych ulic: Benedyktynskiej, ks. Piotra Wawrzyniaka, Rynku, Wł. Jagiełły, Sądowej, Przesmyku i Moniuszki, usytuowanych na stosunkowo wąskiej grani (półwyspu) o stromych zboczach spadających ku brzegom jeziora od zachodu i od wschodu ku torfowiskom.

W marcu 1774 r. miasto Mogilno zostało w wyniku I rozbioru Polski zajęte przez władze pruskie. Liczyło wtedy 477 mieszkańców. Granica zaboru została ustalona w ten sposób, że Wydatowo pozostało nadal przy Polsce, a Wylatowo przeszło do Prus. W rok po zajęciu miasta przez Prusy, a więc w roku 1775, niektóre źródła wskazują, że w Mogilnie były czynne: browar oraz gorzelnia. Dokładnie trzy lata później, w nocy z dnia 14 na 15 kwietnia 1777 r. wybuchł w Mogilnie wielki pożar, który przy silnym wietrze strawił ratusz z 32 domami, znajdującymi się przy Rynku. Ogień został zaproszony w północnej części Rynku, w budynku w którym został zakwaterowany rotmistrz Lipsky, komendant oddziału wojsk pruskich kwaterujących w Mogilnie. Zginęło parę ludzi. Ratusz w formie budowli stojącej na środku rynku, jak to ma miejsce w wielu miastach, już nigdy nie został odbudowany, a sama odbudowa miasta trwała bardzo długo, bo jeszcze w roku 1786 przy Rynku było 5 placów niezabudowanych. Przy odbudowie miasta zaczęto wtedy powszechnie stosować materiały ogniotrwałe. Wydano zakaz krycia dachów słomą. Do Mogilna zaczęli sprowadzać się rzemieślnicy z głębi Niemiec, którzy otrzymywali od władz pruskich specjalne zapomogi na osiedlanie się na terenach nowo włączonych do Prus. Między innymi do Mogilna został sprowadzony garbarz Zinck, który jako pierwszy pobudował tutaj w 1802 r. dom mieszkalny całkowicie murowany, otrzymawszy uprzednio zapomogę w wysokości około 1.000 talarów.

Proces przybywania do Mogilna osadników niemieckich stale wzrastał. Wynikało to zresztą z podstawowych założeń polityki germanizacyjnej, jaką nowe władze, od pierwszych dni swego panowania, zaczęły stosować. Ostatnim polskim burmistrzem był Piotr Kopydłowski, a pierwszym burmistrzem narodowości niemieckiej został w 1777 r. mianowany Jan Ludwik Flemming.

W dniu 22 maja 1775 r. w Inowrocławiu przedstawiciele klasztoru mogileńskiego w osobach opata Leona Emiliana Kosińskiego i ojca Brunona Daukszewicza, który miał pełnomocnictwo przeora Egidiusza Rybczyńskiego, podpisali akt homagium (wierności), mocą którego własność miasta Mogilna przeszła z klasztoru benedyktynskiego na króla pruskiego Fryderyka II. Mogilno stało się więc miastem królewskim. Akt ten podpisał również burmistrz Piotr Kopydłowski.

W ślad za ludnością niemiecką do Mogilna przybyło około roku 1780 kilka rodzin żydowskich, z których największe znaczenie w mieście uzyskała rodzina Leysera Lewina, posiadająca jeszcze na początku II Rzeczypospolitej duże gospodarstwo rolne położone przy ul. Kościuszki nr 28. Pierwszym chirurgiem w mieście był przybyły z Inowrocławia Żyd Józef Hirsch, który swoją praktyką obejmował również Żnin i Kwieciszewo. Na początku XIX wieku społeczność żydowska liczyła 16 osób, ale już w roku 1898 jej liczba wzrosła do 173. Ludność żydowska trudniła się zasadniczo handlem i usługami rzemieślniczymi. Według katalogu zabytków sztuki w Polsce - tom XI-ty - zeszyt 10 - strona 44 pod redakcją Tadeusza Chrzanowskiego i Mariana Korneckiego - Polska Akademia Nauk - Instytut Sztuki - Warszawa 1982 - dawna bożnica żydowska w Mogilnie miała mieścić się w obecnym budynku mieszkalnym, położonym przy ulicy Kościuszki nr 11 (aktualnie 22) wybudowanym w roku 1801 (taki rok umieszczono na szczycie budynku), a gruntowanie przebudowanym w roku 1901. Natomiast najstarsi mieszkańcy miasta pamiętają, że w latach jeszcze przed pierwszą wojną światową; budynek synagogi żydowskiej znajdował się przy ulicy Sądowej nr. 10. Część tego budynku, w którym znajdowała się sala modlitewna, została wysadzona w powietrze przez żołnierzy niemieckich zaraz w pierwszych dniach okupacji, zaś część mieszkalna ocalała i do dzisiaj służy tym samym celem mieszkalnym. Dozorca synagogi Hermann Gotlieb brał udział w obronie miasta we wrześniu 1939 r. i w niej poległ.

Jego rodzina została wywieziona do obozu zagłady.

Właścicielem budynku przy ul. Kościuszki nr. 22, wskazanym jako bożnica i jego użytkownikiem był Jan Rathke, właściciel znacznego gospodarstwa rolnego i cegielni.

W roku 1781 uruchomiono przy Rynku nr. 17 pierwszą w Mogilnie publiczną szkołę podstawową o 8 klasach, noszącą nazwę: "Katolicka Szkoła Ludowa w Mogilnie". Jej pierwszym nauczycielem był Andrzej Lerię. Do szkoły tej w 1898 uczęszczało 526 dzieci i było zatrudnionych 6-ciu nauczycieli. Początkowo do niej uczęszczały wszystkie dzieci z obwodu szkolnego bez względu na wyznanie. Dopiero około 1800 r. przy ul. Sądowej nr. 13 wybudowano nową szkołę o 4 klasach, zatrudniającą 4-ch nauczycieli i liczącą pod koniec XIX wieku 180 dzieci tylko wyznania ewangelickiego, której kierownikiem był nauczyciel Riessmann. W tym czasie funkcjonowała przy Rynku nr. 3 Wyższa Szkoła Żeńska zatrudniającą 2 nauczycieli i mającą 40 dzieci oraz powstała nieco później przy Rynku nr.

14 Wyższa Szkoła dla Chłopców o podobnym profilu i wielkości.

Mogilno z dużym trudem podnosiło się z nieszczęść spowodowanych pożarem i odłączeniem od Rzeczypospolitej, ale liczba ludności aczkolwiek powoli, to jednak stale wzrastała. Wynosiła ona w r. 1792 - 625 osób. Była to ludność w większości zajmująca się rolnictwem. Hodowano wtedy w mieście: 63 konie, 99 wołów, 112 krów, 87 cieląt, 70 owiec i 151 sztuk trzody chlewnej. Od tego jednak czasu następował wyraźny proces stawiania się miasta zapleczem handlowo-rzemieślniczym dla okolicznej ludności wiejskiej.

Względnie spokojny okres rozwoju miasta został przerwany wydarzeniami związanymi z powstaniem kościuszkowskim. Do Mogilna w przemarszu z Gniezna na tereny obwodu nadnoteckiego, wkroczyły wojska generałów Henryka Dąbrowskiego i Antoniego Madalińskiego. Kontrybucje pobrane przez wojsko w formie żywności i pasz dla koni, obliczono wówczas na kwotę 765 talarów. Klasztor mogileński gorąco popierał powstanie, za co po jego nieszczęśliwym upadku, władze pruskie pociągnęły do odpowiedzialności przeora Kajetana Smolińskiego i braci zakonnych Izidora Domagalskiego oraz Leona Osińskiego którym wymierzono kary wypędzenia z klasztoru oraz kary więzienia od 3 do 4 lat, z zamianą na wysokie grzywny od 6 do 8 tysięcy talarów, których oczywiście nie mogli zapłacić i zostali osadzeni w twierdzy grudziądzkiej. Jednego z nich ułaskawiono na podstawie przepisów o ogólnej amnestii.

Okres po II-gim i III-cim rozbiorze Polski przyniósł miastu ciężkie czasy z powodu wzrostu podatków oraz innych obciążeń i restrykcji. Szczególnie ucierpiał klasztor, który stracił wszystkie swoje posiadłości, będące do tego czasu w granicach Rzeczypospolitej.

Miasto miało wtedy 779 mieszkańców. Domów mieszkalnych było 99. W czasie wojen napoleońskich, na mocy traktatu w Tylży, w roku 1807 Mogilno zostało włączone do Księstwa Warszawskiego. Nastąpiło usunięcie burmistrza Flemminga, a w jego miejsce powołano Polaka Jana Krygiewskiego. W tych czasach na stanowisku burmistrza następowały częste (siedem razy) zmiany personalne. Wdarły się w skutek tego do gospodarki miejskiej znaczne nieporządki, a do tego na miasto spadło niespodziewanie wielkie nieszczęście. Miaowicie w dniu 30 września 1808 wybuchł groźny pożar, który prawie doszczętnie zniszczył całe miasto, zmieniając je w wielkie pogorzelisko. Spłonęło aż 89 domów. Od władz nie można było spodziewać się jakiegokolwiek pomocy. Zdane na własne siły miasto odbudowywało się bardzo powoli. Jeszcze w 1815 r. około 30 domów nie zostało odbudowanych. W tych bardzo trudnych latach klasztor udzielił miastu wydatnej pomocy w formie odstąpienia dochodów z browaru i prowadzenia bezpłatnego nauczania dzieci w szkołach. Liczba mieszkańców spadła do 586 osób. W roku 1813 miasto posiadało 21,5 łana chełmińskiego, dwie garbarnie, jedną farbiarnię, dwie gorzelnie oraz jeden browar. Działały cechy: szewców z 34 majstrami i krawców z 7 majstrami. Po ustąpieniu wojska napoleońskiego z Wielkopolski w r. 1813, a ostatecznie po Kongresie Wiedeńskim, miasto Mogilno zostało włączone do Prus.

Pewne ożywienie w okresie Księstwa Warszawskiego przyniosło uruchomienie poczty konnej z Poznania do Bydgoszczy przez Mogilno. Stacja pocztowa mieściła się na posesji położonej obecnie

przy ul. Benedyktyńskiej nr. 22 (na przeciw młyna), skąd można było dyliżansem pojechać w szeroki świat. Z tej przyjemności n.p. w roku 1864 skorzystało 535 mieszkańców miasta. Po ponownym przejściu miasta we władanie Prus w Mogilnie było domów: murowanych 2, z muru pruskiego - 22, drewnianych - 47, z gliny - 12, wyposażonych w 16 studni. Dwie studnie znajdowały się na Rynku. Do dzisiaj utrzymane są one jako pompy. Budynki musiały być wyposażone w bosaki. Istniała też kasa pożarowa. W Mogilnie powstała już apteka i w dalszym ciągu praktykował chirurg.

Znaczącym jednak impulsem prowadzącym bezpośrednio do znacznego rozwoju miasta było ustanowienie z dniem 1 stycznia 1818 r. powiatu z siedzibą władz powiatowych w Mogilnie. Powiat mogileński powstał z wyłączenia odpowiednich terenów z powiatów: inowrocławskiego, gnieźnieńskiego i wągrowieckiego. W jego skład wchodziło siedem miast, a mianowicie: Mogilno, Trzemeszno, Pakość, Rogowo, Gębice, Wylatowo i Kwieciszewo. Ustrój miejski w niedługim czasie straciły: Wylatowo w r. 1871, Kwieciszewo - 1873 r., Gębice - 1932 r., a Rogowo w r. 1887 przeszło do powstałego wówczas powiatu żnińskiego. Pierwszym starostą mogileńskim władze pruskie mianowały Polaka Cyliwowskiego, właściciela wsi Mokre i Dąbrowy, który funkcję starosty sprawował dość długo, bo przez okres około 10-ciu lat. Wszyscy następni (do roku 1919) byli wyłącznie

Niemcami. Pierwszym burmistrzem miasta powiatowego został mianowany poborca podatkowy Lydtke, a na rajców miejskich powołano: Daniela Heidenreicha, Karola Junga, Józefa Ellermanna, Jana Podbielskiego i Michała Domke. Stan oświaty wśród obywateli miasta nie był wtedy zbyt wysoki, bowiem na pewnym dokumencie, który podpisywało 47 obywateli, swoje nazwisko umiało napisać zaledwie 23-ch, z tego można wyciągnąć wniosek, iż co najmniej 50% dorosłych obywateli było analfabetami.

W latach 1823/4 został przeprowadzony remont budynków klasztornych i kościoła św. Jana Ewangelisty i to nie małym kosztem 3.534 talarów, wykonanym pod nadzorem Wojana z Mawiska i Bennewitza z Mogilna. Zarządzeniem władz pruskich z dnia 9 sierpnia 1816 r. zostały rozwiązane wszystkie zakony nie wykonujące opieki nad chorymi. Wobec tego uległ również powolnej likwidacji i nasz klasztor mogileński, w którym w tym czasie przebywało zaledwie 9 zakonników. Po śmierci opata Leona Kosińskiego, nie wybierając już nowego, funkcję opata przekazano dotychczasowemu przeorowi Rajmundowi Strzelińskiemu. W roku 1831 żył jeszcze przeor Rajmund Strzeliński i dwóch zakonników. Przeor pełnił przy farze obowiązki proboszcza, a zakonnicy byli wikariuszami.

Formalne zamknięcie klasztoru nastąpiło w 1833 r., lecz praktycznie podział na dwie części

nastąpił dopiero w r. 1836.

Północną część budynków klasztornych wraz z kościołem przekazano gminie katolickiej, w której posiadaniu do dzisiaj się znajdują, a pozostałą (południową) część budynków, przeznaczoną ją wraz z ziemią (około 20 ha), położoną przy obecnej ulicy Marii Konopnickiej (ogródki działkowe) na utworzenie fundacji charytatywnej pod nazwą "Hospital in Mogilno" dla prowadzenia najpierw szpitala, a później, po wybudowaniu nowego gmachu szpitalnego, na dom starców. W praktyce służyły też innym celom, jak np. na pomieszczenie zarządu dóbr państwowych w Strzelcach, na cele szkolne itp., w zależności od aktualnych potrzeb miasta. Zarząd tej fundacji składał się z proboszcza, burmistrza i jednego z obywateli miasta. W roku 1867 kościół poklasztorny stał się w miejsce fary kościołem parafialnym.

W tych latach zaczęła stosunkowo szybko rosnąć liczba mieszkańców naszego miasta i tak w roku 1837 wynosiła ona 1363, w r. 1843-1503, a w roku 1861-1479. W roku 1849 w Mogilnie było 165 rzemieślników, uprawiających 18 zawodów, z których najliczniejsi byli szewcy - 54-ch i krawcy - 20-tu.

c.d.n.

Marian Mrugowski



PATRON NASZEJ ULICY

Bolesław Chrobry (966 lub 967-1025),

książę polski, syn Mieszka I i Dąbrawy. Panował w latach 992-1025. 33-letni okres rządów pierwszego koronowanego władcy Polski to czas doniosłych, brzemennych w skutki wydarzeń. Bolesław Chrobry w oczach kronikarzy stał się ideałem władcy chrześcijańskiego, wzorcem cnót monarszych, symbolem dzielności. Obok Mieszka I utrwalił się Bolesław w tradycji jako budowniczy i twórca państwa polskiego, patron piastowskiej potęgi.

Tożsamość narodu polskiego jak też jego tysiącletnie dzieje w Europie mają swe korzenie, źródła i fundamenty w czasach panowania Chrobrego.

W chwili śmierci Mieszka I Bolesław miał 25 lat i trudności w objęciu władzy. W roku tysięcznym widzimy Chrobrego w blasku suwerennego władcy złączonego przyjaźnią z cesarzem, współtwórcy ładu politycznego tej części Europy.

Wkrótce jednak nastąpił kryzys stosunków polsko-niemieckich. Śmierć cesarza oraz papieża - przyjaznych Polsce, spowodowały zmianę warunków politycznych. Następca Ottona III - Henryk II zakwestionował niezawisłość polskiej monarchii i równocześnie zbrojnie wystąpił przeciwko Polsce wykorzystując także pogańskich Wielebów i wchodząc w układy ze wschodnim sąsiadem Polski.

W ciągu piętnastoletnich wojennych zmaganiń zdołał Bolesław obronić polską niezależność przed Niemcami i w 1018 roku zwrócił swój miecz na wschód, przyłączając do Polski Grody Czerwieńskie. Wreszcie w roku 1025 Bolesław koronował się na króla Polskiego, stawiając Polskę w rządzie głównych państw Europy.

Doniosłym faktem w czasie panowania króla Bolesława

Chrobrego był zjazd gnieźnieński w roku 1000. Wizyta Ottona III u grobu św. Wojciecha była faktem, którego konsekwencje okazały się nieprzejmijające. Do głównych osiągnięć zjazdu należy stworzenie metropolii gnieźnieńskiej - polskiej prowincji kościelnej. Było to ważne dla zwartości wewnętrznej państwa i stanowiło krok na drodze do politycznej suwerenności.

Przydomek, który otrzymał Bolesław pochodzi od prasłowiańskiego słowa "chrobry", którego pierwotne znaczenie trudno dziś odtworzyć. Przydomek ten funkcjonuje w znaczeniu dzielny, bitny, wojowniczy. Uwzględnia on wojenną działalność Bolesława. Wielkość Chrobrego, a tym samym Polski jego czasów, potwierdzają wyniki wszechstronnych badań nad początkami państwa polskiego. Wyrastające na przełomie I i II tysiąclecia w środku Europy państwo polskie było dziełem Mieszka I, pierwszego historycznego władcy rodzinnej dynastii. Wówczas poprzez chrzest z Rzymu Polska włączyła się w krąg kultury Zachodu. Bolesław natomiast budowę tę utwierdzał i umacniał. Bardziej znany był ze swej dzielności i talentu militarnego, dzięki którym wiodł naród do zwycięstw i sławy.

Ideą przewodnią wewnętrznej i zewnętrznej polityki Bolesława Chrobrego była konsekwentna dążność do jedności i trwałej niepodległości państwa. Ideę jedności urzeczywistnił u progu panowania, utwierdzając monarchię po okresie domowych waśni. Ideę niezawisłości obronił w długoletnich wojnach z Niemcami.

Usankcjonował ją wreszcie koroną, którą otrzymał od własnego metropolity gnieźnieńskiego. Właśnie metropolia gnieźnieńska - trwałe dzieło roku tysięcznego - stała się zarazem fundamentem monarchii polskiej.

W czasach obecnych wyrazem pamięci o Bolesławie Chrobrym jest fakt, że imię i przydomek króla powtarzają się często w nazewnictwie - m.in. w nazwach ulic.

M.Ch.

Część V

Demokracja klasztorna

Św. Benedykt najobszerniejszą część swojej Reguły poświęcił zasadom zarządu klasztoru, stawiając jako ideę przewodnią słowa: "Domem Bożym niechaj roztropni zarządzają roztropnie". Zdawał sobie sprawę z tego, że jedynie spójne wewnętrznie opactwa, o dużej dyscyplinie i karności są w stanie wypełniać postawione im zadania. W ustanowionym przez św. Benedykta zbiorze prawnym dla zakonników, można znaleźć wiele współczesnych nawet zasad demokratycznego zarządzania ludźmi. Jak wiemy z demokracją mamy do czynienia, kiedy dana zbiorowość, której ona dotyczy, bądź bezpośrednio sprawuje władzę, bądź poprzez swoją reprezentację, wyłonioną w demokratycznych wyborach.

System sprawowania władzy w klasztorach benedyktyńskich opierał się na prymacie zgromadzenia wszystkich zakonników w danym klasztorze. Ono było źródłem wszelkiej władzy, sprawowanej bezpośrednio. Zgromadzenie, czyli konwent, dokonywało wyboru swojego zwierzchnika i jego doradców, decydowało w ważnych sprawach dla opactwa, służyło radą i pomocą przełożonemu, kontrolowało przestrzeganie Reguły przez wszystkich członków wspólnoty.

Z tej podstawowej zasady demokratycznych rządów w klasztorze wynikało jeszcze kilka innych. Pierwszą z nich jest zasada wyboru przez powszechne głosowanie ("Każdy kto ma rządzić, winien być wybierany przez wszystkich, którymi ma rządzić" - pisze św. Benedykt). Druga zasada: nie tylko wybór, ale i zarządzanie należy do wszystkich. Ilekroć należy podjąć jakąś ważną decyzję dla klasztoru, opat powinien zgodnie z Regułą, zwołać całe zgromadzenie i wysłuchać rady braci. Trzecia zasada to prawo odwoływania przysługujące rządzonemu, upoważniające ich do odwołania w trakcie kadencji rządzących, których sami wybrali. Mówiąc prościej, mogą odwołać wybranego wcześniej przełożonego, jeżeli on źle sprawuje swój urząd. I wreszcie ostatnia zasada: prawo odmowy wykonania rozkazu przełożonego. Jeżeli opat rozkazałby, czytamy w regule benedyktyńskiej, coś "niemożliwego do wykonania", niemożliwego z moralnego lub fizycznego powodu, to zakonnikowi wolno przedstawić swoje argumenty i poddać ponownie rozkaz pod rozagę przełożonego. W rezultacie zakonnik ma prawo odmówić spełnienia rozkazu sprzecznego z jego sumieniem.

Tak wyglądała demokracja klasztorna w świetle nakazów św. Benedykta. Odrębnym problemem zaś jest, na ile była ona stosowana w klasztorach w ogóle, a w szczególności w opactwie mogileńskim. Nie można bowiem zapominać, biorąc pod uwagę zwłaszcza polskie warunki, że postępowanie według demokratycznych zasad rządzenia przez konwent i opata w ramach klasztoru - to jedno zagadnienie, zaś zupełnie innym problemem jest zakres faktycznej władzy w praktyce całego zgromadzenia, uzależnionego od władzy księcia, króla czy feudała ziemskiego. Wiemy, że nie tylko opactwa, zakładane na ziemiach polskich w wiekach średnich, były nierozdzielnie związane z lokalną władzą, bądź nawet władzą centralną państwa. W klasztorach o szczególnym znaczeniu politycznym (tak jak w przypadku opactwa mogileńskiego) nie mogło być mowy o całkowitej wolności rządzenia przez zgromadzenie zakonników. Powszechnie praktykowane było wywieranie nacisku, a także konsultacja i uwzględnienie woli panującego przy podejmowaniu kluczowych decyzji dla polityki państwa, takich jak akcja misyjna na wybranym obszarze. Pochopna decyzja klasztoru mogłaby czasami nawet doprowadzić do konfliktu zbrojnego z sąsiednim państwem, gdyby wybrano na misję, teren leżący w strefie wpływów tego państwa.

Na czele każdego klasztoru stał opat, jego zwierzchnik, ale i jednocześnie ojciec, opiekujący się zakonnikami. Opat był wybierany najczęściej dożywotnio. Nikt nie mógł wysunąć własnej kandydatury pośrednio, ani otwarcie. Wybór często padał na człowieka doświadczonego, który pełnił już wcześniej odpowiedzialne funkcje i dobrze się z nich wywiązał. Wybrany nie mógł zrezygnować z urzędu, ale w dobrym tonie było uchylanie się od przyjęcia godności przez

pokorę. Od przyszłego opata wymagano przede wszystkim dwóch wartości: wzorowego trybu życia i mądrości nauczyciela, ponieważ opat powinien być duchowym ojcem, nauczycielem i lekarzem dla podległych mu zakonników. Mnisi winni mu byli posłuszeństwo i uszanowanie. Ze swojego urzędowania w dzień Sądu Ostatecznego opat będzie musiał zdać Bogu sprawę - "Niechaj wie, kto się podjął kierowania duszami - pisze św. Benedykt - że winien przygotować się do zdania rachunku. Niech zrozumie, że iluokolwiek braci by miał pod swoją opieką, to na pewno w dniu Sądu zda Panu sprawę z tych wszystkich dusz, a nadto niewątpliwie i ze swojej własnej".

Dzięki zachowanym do naszych czasów dokumentom udało się ustalić imiona pierwszych opatów klasztoru w Mogilnie: Mengoz, Rudger, Bogumił, Gunter, Bartłomiej, Marek, Paweł. Znamy także opatów z późniejszych czasów, szczególnie tych wybitnych i zasłużonych, ale i tych również, o których głośno było z mniej chwalebnych powodów. I tak na początku XIV wieku opatem w Mogilnie był Mikołaj, który założył w klasztorze archiwum i kancelarię, gdzie nie tylko przepisywano ale i sporządzano dokumenty dla całej okolicy. Inny opat mogileński - niejaki Sebastian Żydowski, na trwałe pozostanie w naszej pamięci, gdyż wybudował w Gnieźnie własną kaplicę, gdzie do dziś znajduje się jego grobowiec. Duże zasługi dla klasztoru miał także opat Jan Gniazdowski, dzięki którego rządowi opactwo mogileńskie przeżywało czasy dobrobytu i spokoju. Ale nie wszyscy, niestety, opaci w Mogilnie zarządzali dobrze swoim gospodarstwem. Byli też tacy, którym zupełnie co innego, niż pobożność i uczciwość leżało na sercu. W XVII wieku na przykład opatem w Mogilnie był Henryk van Thijne, z osobą którego związana była nieudana próba kradzieży relikwii z klasztoru na Monte Cassino. Również w XVII wieku opactwo mogileńskie opanował Andrzej Łęcki, łowca stanowisk, chciwy i ambitny. Zawłaszczył klasztor i jego dobrami ziemskimi, odmawiał należności mnichom. Usunął się dopiero po 12 latach pod naciskiem nuncjusza papieskiego. Był w Mogilnie jeszcze taki opat, o którym informacje czerpiemy z dokumentów sądowych, gdyż podczas wesela w okolicznej wiosce pobił miejscowego szlachcica i podał go do sądu.

Opat, choć najważniejszy w zgromadzeniu, nie mógłby sprawować swojej funkcji, gdyby nie miał do pomocy innych zakonników, zwanych oficjalami, którzy zajmowali się wszystkimi sprawami związanymi z funkcjonowaniem opactwa. Pierwszym zastępcą opata jest przeor. To on zastępuje go w czasie choroby lub nieobecności. Generalnym administratorem klasztoru jest szafarz. On dba o zaopatrzenie zgromadzenia, pobiera opłaty, sprzedaje i kupuje ziemie, dogląda młynów i browarów klasztornych. Bankierem w opactwie był skarbnik, który przyjmował dochody i rozporządzał wydatkami. Pierwszym śpiewakiem był kantor. On intonował śpiew w kościele i dbał, aby zakonnicy nie śpiewali zbyt wolno, ani zbyt szybko. O porządek i czystość w świątyni, a także o święte naczynia i skarbiec kościoła dbał zakrystan (zwany też kustoszem). Gośćmi opiekował się hospitałariusz, chorymi - infirmiarz, a nowo przyjętymi do zgromadzenia - mistrz nowicjatu.

Każda zbiorowość społeczna a więc także i mnisi, oprócz zbioru praw i norm oraz wzorów zachowań posiada jeszcze ustalone sposoby przekonywania, dzięki którym jednostki należące do tej zbiorowości i respektują i przestrzegają ustalonych wartości. Na koniec więc jeszcze kilka zdań o systemie kar w klasztorach benedyktyńskich.

Karcenie i wyznaczanie kar należało do obowiązków przełożonego, najczęściej opata. Najłagodniejszą karą było upomnienie na osobności, cięższą - wobec świadków lub nawet całej wspólnoty. W razie braku poprawy, kolejnym stopniem w systemie kar klasztornych była ekskomunika, czyli wyłączenie z życia wspólnotowego. Oznaczało to dla winowajcy pozbawienie prawa uczestnictwa we wspólnym posiłku lub w cięższych karach nawet zakaz uczestnictwa w liturgii. Pozostałym zakonnikom nie było wolno z nim rozmawiać ani go pozdrawiać. Kiedy, pomimo takiej surowości, krnąbrny zakonnik się nie poprawił - zostawał usunięty z klasztoru, aby nie demoralizować pozostałych braci.

Danuta Konieczka-Słwiwińska

Do uczestników i sympatyków akcji

"Sprzątanie Świata - Polska"

Drodzy Przyjaciele

Cieszę się, że jesteście Przyjaciółmi i że możecie się do Was tak zwracać.

Adam Mickiewicz napisał, że prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie. To prawda. Trudne sytuacje są sprawdzianem charakteru. A przecież w takiej trudnej sytuacji, jak wszyscy wiemy, znajdują się nasze pola, lasy, łąki, potoki, rzeki, jeziora, parki, skwery, podwórka, ulice, czyli po prostu, nasze najbliższe otoczenie, ginące pod sterami bezmyślnie wyrzucanych śmieci.

Nie możemy być na to obojętni. To przecież nasza ziemia, nasza Ojczyzna, nasza Polska. Kto zatem może pomóc? Kto? Tylko przyjaciele! Takich przyjaciół, którzy ruszyli na pomoc znalazło się w Polsce bardzo wielu. Prawie dwa miliony Polaków odpowiedziało na mój apel i 17 i 18 września ubiegłego roku ofiarnie włączyło się do akcji "Sprzątania Świata - Polska '94".

Dziękuję więc gorąco wszystkim, zarówno uczestnikom jak i organizatorom, patronom, sponsorom, a także dziennikarzom.

Pierwszy krok mamy za sobą. Udało się. Apel dotarł do wszystkich niemal zakątków naszego kraju. Zebraliśmy setki ton śmieci! A przy okazji poznaliśmy się, polubili, zaprzyjaźnili, bo przecież mamy wspólną ideę i wspólny cel.

NIE CHCEMY WOKÓŁ NAS ŚMIECI!

Pamiętajmy jednak, że tylko sami możemy sobie pomóc. Wydajmy więc śmieciom wojnę! Jedną bitwę już wygraliśmy. Przed nami kolejne. Ale razem na pewno odnieśliśmy sukces.

A więc, Przyjaciele, bierzemy się do roboty: w tym roku sprzątną 15, 16 i 17 września. Liczę na Was.

Do zobaczenia!

Mira Stanisławska-Meysztowicz

(inicjatorka i koordynatorka akcji "Sprzątanie Świata - Polska")

KOMUNIKAT
Zakład Gospodarki Komunalnej
uprzejmie informuje

mieszkańców miasta i gminy Mogilno, że
w związku z ogólnopolską akcją
"SPRZĄTANIE ŚWIATA - POLSKA"

WYSYPISKO ODPADÓW
KOMUNALNYCH
na Szerzawach

w dniach 15, 16 i 17 września br. będzie
przyjmowało odpady na w/w składowisku
bezpłatnie

Skorzystaj z niepowtarzalnej okazji!!!

15 września w godz. 7,00 - 18,00

16 i 17 w godz. 9,00 - 15,00.

Zwracamy się do wszystkich, którym leży na sercu dobro środowiska, którzy mają doświadczenie w organizacji podobnych akcji, którzy już bardzo wiele zrobili dla poprawy stanu swojego otoczenia i do tych którzy nie zrobili nic, którzy zawsze stoją "z boku", nie angażują się i nie włączają w żadne akcje, którzy dotychczas jedynie niszczyli i zatruli środowisko,

choć się do tego nie przyznają,
do młodych i do starszych, słowem
- do wszystkich -

włączcie się w tę wspaniałą akcję.

Pragniemy, aby tegoroczna akcja

"Sprzątanie Świata - Polska" miała szczególnie
duży zasięg, ponieważ właśnie 1995 rok
ogłoszony Europejskim Rokiem Ochrony Przyrody,
jest jednocześnie rokiem, w którym obchodzimy
50-lecie powstania

Organizacji Narodów Zjednoczonych

- inicjatora wielu akcji ekologicznych

i głównego patrona "Clean Up the World".

Połączmy się we wspólnym celu z milionami ludzi

z przeszło 100 krajów uczestniczących

w "Sprzątaniu Świata - '95".

Akcja "Sprzątanie Świata - Polska" jest dobrowolna,
przez nikogo nie narzucona, apolityczna
i ponadświatopoglądowa.



A project held in conjunction with UNEP the United Nations Environment Programme

"Dnia pierwszego września
roku pamiętnego
wróg napadł na Polskę
z kraju sąsiedniego
....."
(z popularnej podczas okupacji piosenki)

VICTIS HONOS!

Unosząca się powoli gęsta poranna mgła, zwiastowała kolejny po chłodnej nocy, pogodny, słoneczny dzień.

Z nad niej jednak, począł wkrótce dobiegać złowroźny pomruk niewidzialnych samolotów.

Może to nasz "Łosie" - samoloty dalekiego bombardowania, lub też "Sumy" przeznaczone do wywiadu i lekkiego bombardowania?

Kiedy jednak spadły pierwsze bomby oczywistym stało się, że wybuchła wojna.

Resztki nadziei na jej uniknięcie rozwił suchy komunikat radiowy, iż "Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki zarządził stan wojenny na obszarze całego państwa".

Ale nikt chyba tutaj nie wiedział, że już w tymże dniu 1 września 1939 r. Prezydent RP wydał, zapewne wcześniej przygotowany, dekret określający strukturę wojenno-państwowych władz na obszarze wojennym (organa wojskowe z dodanymi im organami zarządu państwowego w postaci "Komisarzy Cywilnych") i zalecający powołanie Komitetu Głównego Konspiracji, jak również związków tajnego wojska ("Służba Zwycięstwu Polski") tudzież organizowanie podziemnej walki z okupantem.

Czyli przewidywanie nieuniknionej klęski!

Tymczasem w Mogilnie, Starosta Powiatowy Suszyński, Burmistrz Czystewski, Zarząd Miasta i Policja Państwowa, uruchamiają system mobilizacyjny, zabezpieczają życie ludności a Straży Gminnej zalecający ochronę zakładów użyteczności publicznej itp.

Starają się panować nad sytuacją, nad szerzącą się paniką i potęgującym chaosem.

Także bowiem przez Mogilno ciągnęły każdego dnia niezliczone pojazdy konne i mechaniczne, wioząc ludność cywilną z terenów północnych w kierunku Kutna.

Ludzie dążyli tam, gdzie biło jeszcze serce Polski, do Warszawy.

Tyle, że nikt nie powiedział, po co?

W dodatku jeszcze, dnia 3 września przybyła tutaj, zabłąkana chyba, kompania wojska polskiego pod dowództwem kapitana, który prosił Zarząd Miejski o wydanie, do wykorzystania na miejscu, radioodbiornika bateryjnego.

Nie posiadając innych środków łączności, zapewne drogą radiową chciał się zorientować w sytuacji i aktualnych zadaniach...

Przed ewakuacją władz administracyjnych i Policji Państwowej, dnia 7 września przygotowano jeszcze w Zarządzie Miejskim druki zaświadczeń o przynależności do Straży Obywatelskiej miasta Mogilna.

A potem to już dzień 10 września i tragiczne starcie nielicznie i skąpo uzbrojonych Obrońców Mogilna ze zmotoryzowanym i uzbrojonym "po zęby" oddziałem wojska niemieckiego w pobliżu Padnie-wka.

Jeszcze beznadziejna obrona i wkroczenie Niemców do miasta w dniu 11 września, zakończone rozstrzelaniem dziesiątków jego obrońców i zupełnie niewinnych mieszkańców.

Patrząc na te wydarzenia z perspektywy powiększającego się dystansu czasu, nie sposób uciec od pytania, czy tak liczne ofiary były potrzebne.

Przecież powołane służby i straże miały służyć jedynie ochronie ludności i mienia, a nie obronie i walce z regularną armią hitlerowską!

Tyle, że nikt nie ostrzegł o śmiertelnym zagrożeniu ludności i nikt nie napisał i nie powiedział, jak ludność cywilna ma się zachować!

Rzecz bowiem w tym, że hitlerowcy, cywilnych obrońców (nie umundurowanych i nieoznaczonych) uznawali za bandytów...

A przecież przedtem, jakże krwawe represje ponieśli obrońcy cywilni Kłecka (koło Gniezna) no i pobliskiego Trzemeszna.

Czy nie słusznie zatem, wiedząc o tym, postąpił komisaryczny Burmistrz Szelna, Józef Rutkowski, polecając ludności złożenie broni, po czym miasto zostało bez strzału poddane, nie ponosząc tylu ofiar?

Nie dziw przeto jakże gorzkim refleksjom.

I to tym więcej, że naczelnicy przywódcy państwa, a to Prezydent Ignacy Mościcki oraz Marszałek Rydz-Śmigły, w jakże krytycznej sytuacji, pozostawiając naród wręcz na łasce losu, wybrali emigrację, czyli po prostu ucieczkę...

Czyż można się zatem dziwić, że znany poeta Hemar (Jan Marjański), w swoim wstrząsającym wierszu "Do generała", pełen rozpacz i wstydu, przeżywając gorzkie klęski, jeszcze w 1939 r. pisał:

*"Wiatr targa rumuńską nocą.
Próżno oczy i uszy zakryjesz -
Te upiory do okien łomocą -
Generale! My polegli. Ty żyjesz?
Niech pan oczy i uszy zasłoni,
niech pan w oknach zaciągnie firanki.
Bo tam stoją żołnierze bez broni,
Tak jak wyszli na niemieckie tanki!
Bo tam stoi tłum rozgoryczony,
Który panu dawał z gorzkiej biedy
Grosz ostatni - na "Fundusz Obrony" -
Ciała liche - na "żywe torpedy".
Bo tam stoją warszawscy cywile,
Którzy z naszej warszawskiej ulicy
Uczynili Polskie Termopile,
Gdy pan uniósł głowę ze stolicy.
....."*

Kiedy marszałek Rydz-Śmigły w pierwszych latach okupacji wrócił z Rumunii do Warszawy, to na włączenie się do działalności konspiracyjnej jemu już nie pozwolono, przy czym jedna wersja głosi, że wkrótce zmarł na zawał serca, natomiast inna, że po prostu został zastrzelony przez Armię Krajową za klęskę wrześniową.

I może właśnie dlatego tak cicho nad jego trumną. Warto pamiętać.

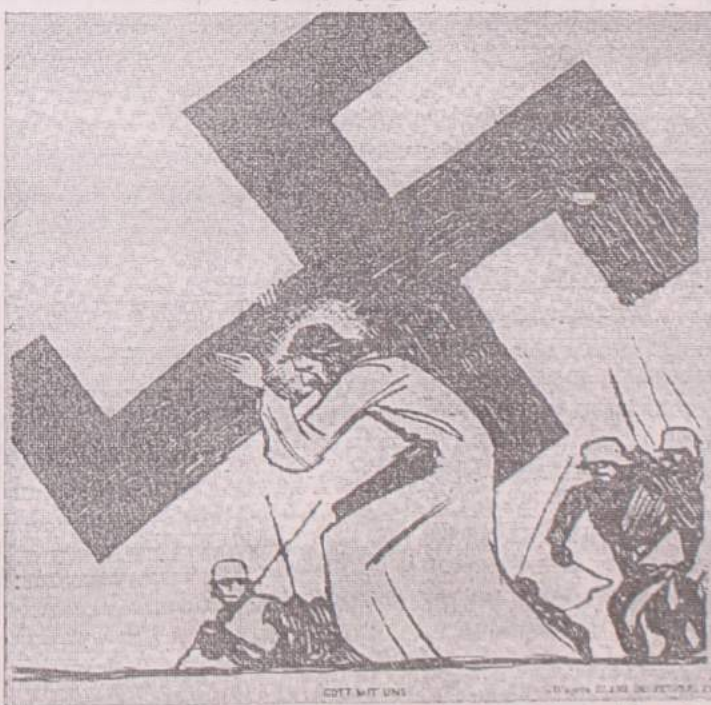
adw. Jerzy Chmielewski

*/ Victis honos! - łac. - Cześć zwyciężonym.

Rycina pochodzi ze zbiorów adw. J. Chmielewskiego

"ILLUSTROWANY KURIER CODZIENNY" Nr. 229, Poniedziałek, 19 sierpnia 1935

Wstrząsający symbol?



Prawdźnie był natchniony artysta rysownik z pisma francuskiego "Ami du Peuple" (założonego przez nieżyjącego już przemysłowca Cotégo), który w ten sposób, jak to powyżej reprodukowujemy, uzmiałował walkę toczoną w Niemczech z katolicyzmem. Kto nie zastanowi się głęboko nad tym Chrystusem idącym na Kalwarię - ze szczytu?

Mogilno, dnia 30 sierpnia 1939 r.

Starosta Powiatowy
Mogileński Nr. A. 27/60/39

Pilne.

Do PP. Burmistrzów i Wójtów i Pana Komendanta Pow. P.P.

Powołując się na zarządzenie moje z 28. b.m. Nr. A. 27/59/39 dot. zaostrożenia nadzoru nad cenami przedmiotów powszechnego użytku, zwracam ponadto uwagę na konieczność zapewnienia ludności możliwości zaopatrywania się w artykuły powszedniego użytku.

Polecam prowadzić w tym kierunku ścisłą obserwację i kontrolę, w szczególności odnośnie zaopatrzenia mieszkańców miast w artykuły żywnościowe.

W razie zauważenia braku jakichkolwiek artykułów pierwszej potrzeby w handlu należy bezzwłocznie stwierdzić przyczynę tegoż i uwiadomić mnie o tym natychmiast w jak najkrótszej drodze, ewtl. telefonicznie.

Podkreślam, że do spraw tych przywiązuję wielką wagę i za niedociągnięcia w tym względzie czynię Panów odpowiedzialnymi.

Starosta Powiatowy

(W. Suszyński)

33/12/39

Mogilno, dnia 30.8.1939 r.

Starosta Powiatowy Mogileński

Do Pana Burmistrza w Mogilnie

Telegram poufny

Proszę o zarządzenie aż do odwołania nie czynić przeszkód w handlu do godziny 21-ej przedsiębiorstwom sprzedającym artykuły-materiały z dziedziny przygotowań przeciw-lotniczo-gazowej ludności. (Maski, maseczki, tampony przeciwigazowe wszelkiego rodzaju materiały uszczelniające, materiały ratowniczo-sanitarne).

Starosta Suszyński

Nadał Wesołowski godz. 00,5

Rycina pochodzi ze zbiorów adw. J. Chmielewskiego →

Obywatele

Wszystko co żyje natychmiast stawi się do kopania rowów przed budynek p. Szymańskiego w ul. Padniewskiej za torem kolejowym.

Nie wolno opuścić miejsca pracy pod żadnym pozorem. Chwila obecna wymaga wszystkich sił obywateli bez względu na zawód i stanowisko społeczne.

Natychmiastowe podjęcie prac jest konieczne w interesie wszystkich obywateli, wobec czego nie może zabraknąć przy pracy od natychmiast nikogo. Należy zabrać łopaty i wiadra.

Zarząd Miasta

Wydzwonić

Na wypadek nalotu należy wszystkie lampy i kurki gazowe szczelnie zamknąć, ponieważ dopływ gazu z gazowni będzie zamknięty.

Mogilno, dnia 1 września 1939 r.

Zarząd Miasta



prof.

Jerzy Mellibruda

TAJEMNICE ETOH

Etoch - chemiczna i medyczna nazwa alkoholu etylowego

CZEGO LUDZIE SZUKAJĄ W KRAINIE ETOH?

- Uśmierzanie przykrych uczuć.

ETOH często jest używany jako znieczulacz - uniwersalne lekarstwo na dolegliwości ciała i duszy. Pijemy, gdy jest nam smutno, gdy coś nas boli, gdy chcemy złagodzić napięcie, lęk, gniew, zmęczenie, rozproszyć nudę itd.

- Samoobrona przed niepożądanymi informacjami.

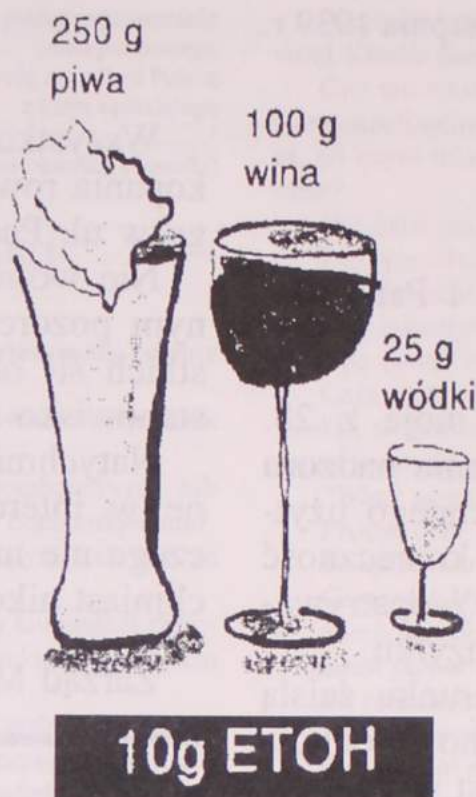
Pijemy napoje alkoholowe po to, by o czymś nie myśleć, zapomnieć, nie czuć się za coś odpowiedzialnym, winnym czy skrzywdzonym, by zobaczyć siebie i świat w innych kolorach.

- Rozluźnienie wewnętrznych zahamowań i obaw.

Przy pomocy ETOH często próbujemy uwalniać się od istniejących w nas hamulców i obaw, zakazów i nakazów wewnętrznych, które krępują nasze postępowanie. Pijemy po to, by powiedzieć prawdę i po to, by skłamać, po to, by zrobić komuś awanturę i po to, by się do kogoś przytulić.

- Przeżywanie odmiennych stanów psychicznych.

Gdy codzienna rzeczywistość wydaje się zbyt szara i monotonna, rośnie potrzeba, by choć przez chwilę przeżyć coś odmiennego i specjalnego, by do-



znać stanu uniesienia lub oszołomienia, by poczuć się kimś innym itd.

Ułatwianie i umacnianie kontaktów z innym ludźmi.

Picie alkoholu jest częścią obyczaju, kultury i rytuałów, które są cenione przez ludzi. Często pijemy, by zmniejszyć dystans jaki nas dzieli od innych, by nadać specjalne znaczenie wzajemnym kontaktom, by coś uczcić lub by stworzyć okoliczności do wspólnej zabawy i wypoczynku.

KIEDY ETOH SZKODZI?

Książeczka ta nie głosi walki z alkoholem. Alkohol jest dla zdrowych i dorosłych osób. Około 80% ludzi, którzy są konsumentami napojów alkoholowych nie doznaje z tego powodu istotnych szkód. Ale pozostali 20% popada w kłopoty i często są to poważne kłopoty. Używanie staje się nadużywaniem. Każdy z nas może się znaleźć w tej grupie. Kiedy pojawiają się kłopoty?

- Gdy zaczynamy pić za wcześnie

Alkohol jest dla zdrowych i dorosłych osób. Większość ludzi przed ukończeniem 13-15 lat ma już za sobą pierwsze kontakty z alkoholem. Nie ma jednak wątpliwości, że z używaniem alkoholu należy poczekać do pełnoletności. Na całym świecie prawo zabrania sprzedaży napojów alkoholowych osobom przed ukończeniem 18 roku życia, a w niektórych krajach 21 roku życia.

Zdaniem lekarzy i psychologów istnieją bardzo poważne uzasadnienia dla tych ograniczeń. Nawet niewielkie ilości alkoholu, niegroźne dla dorosłych, mogą uszkadzać procesy rozwojowe dzieci i młodzieży. Dotyczy to nie tylko rozwoju biologicznego, ale również procesów związanych z uczeniem się i zapamiętywaniem oraz z rozwojem uczuciowym.

Gdy człowiek ma kilkanaście lat budują się fundamenty jego umysłu i osobowości. Metaforycznie można powiedzieć, że ETOH wypłukuje cement z tych fundamentów. W młodości powstaje podstawowa mapa orientacyjna dla dalszej drogi życia - oszołomienie alkoholem dostarcza fałszywych informacji i drogowskazów. Jest to czas, gdy człowiek odkrywa różne barwy uczuć - alkohol zamazuje różnorodność i bogactwo tęczy autentycznych przeżyć.

Młody człowiek uczy się wiązać swoje przyjemne stany emocjonalne z alkoholem, a nie z konkretnymi wydarzeniami życiowymi i w ten sposób oddala się od rzeczywistości. Niestety, w ostatnich latach coraz więcej dzieci i młodzieży pije napoje alkoholowe, a dorośli nie tylko im ten alkohol sprzedają, ale prawie przestali zwracać na to uwagę.

Młodzi ludzie mają znacznie niższą tolerancję na alkohol i znacznie szybciej się uzależniają. Zamiast odkrywać prawdę o sobie i o życiu w naturalnych i autentycznych doświadczeniach osobistych, uczą się pospiesznego i złudnego manipulowania własnymi uczuciami i umysłem.

— sport — sport — sport —

Pierwsza Pogoń

Mogilno. W Mogilnie uczczono pamięć Michała Olszewskiego, byłego zawodnika i szkoleniowca Pogoni, człowieka wielce zasłużonego dla sportu. Turniej piłkarski seniorów wygrała Pogoń.

Doroczny memoriał Michała Olszewskiego w Mogilnie zakończył się zwycięstwem Pogoni. Piłkarze tego klubu w decydującym meczu zremisowali z Kujawianką Strzelno 1:1, zeszłorocznym triumfatorom imprezy. Bramkę dla gospodarzy zdobył Grzegorz Rusak z karnego. Grało systemem "każdy z każdym", dwa razy po 25 min. Oto pozostałe wyniki:

Pogoń - Zjednoczeni II Trzemeszno	2:1
Pogoń - Hetman Orchowo	5:0
Kujawianka - Zjednoczeni	1:1
Kujawianka - Hetman	2:0
Zjednoczeni - Hetman	3:0

Puchar najlepszej drużyny wręczył przewodniczący Rady Miejskiej w Mogilnie, Jan Thiede. Puchary, ufundowane przez burmistrza Mogilna i syna Michała Olszewskiego - Hilarego Olszewskiego, wręczono również zespołom, które zajęły drugie i trzecie miejsce - Kujawiance i Zjednoczonym. Upominki otrzymali także wyróżniający się piłkarze: najlepszy strzelec Rafał Bobro (Zjednoczeni); strzelił 4 gole, najlepszy bramkarz - Adam Wanecki (Pogoń) oraz wyróżniający się zawodnicy poszczególnych zespołów: Zbigniew Jendryczak (Pogoń), Robert Łuszcz (Kujawianka), Dariusz Pietraszewski (Zjednoczeni), Waldemar Kuczyński (Hetman). Ponadto, dzięki wsparciu sponsorów, nagrody otrzymali gracze Pogoni: Marcin Kuś, Cezary Dworek i Tomasz Bosiacki.

Mogilno 29 VIII 1995 r.

KOMUNIKAT

Wybrano nowy zarząd KS Sokół w składzie:
Jan Leszek Adamski - prezes
Marian Skrzypczak - wiceprezes ds. gospodarczo-finansowych

Feliks Sokołowski - wiceprezes ds. sportowych
Marek Holak - przew. komisji rewizyjnej
Witold Długokęcki - członek kom. rew.
Alfons Olszak - członek zarządu - sekretarz
Urzędującym kierownikiem klubu i zarazem rzecznikiem prasowym został Maciej Adamski.

Od I IX czynne będzie biuro klubu w godz. 9-11 /wiceprezes/ 16-18 (kierownik klubu)

W dniach rozgrywania meczy czynne będzie na dwie godziny przed i godzinę po meczu. Aktualny telefon 52-675.

Aktualny rozkład gier w załączniku. Mecz w Mogilnie rozgrywane będą w soboty o godz. 17.00, a w niedziele o 11.00.

Ceny biletów ustalono na:

- 4 zł - normalny
- 2 zł - ulgowy za okazaniem leg. szk.
- 25 zł - na I rundę bilet
- 25 zł - na II rundę bilet
- 40 zł - na cały sezon bilet

Karnety na wszystkie imprezy będą rozprowadzane w zakładach pracy.

Właściciele karnetów wchodzą wejściem służbowym i siedzą na scenie.

23-24 IX planuje się rozegranie turnieju towarzyskiego z udziałem zespołów I i II ligi na którym zaprezentowana zostanie kadra I zespołu i zostanie zorganizowana konferencja prasowa. Do 30 IX należy zgłosić do PZPS kadrę zespołu. Obecnie trwają negocjacje z Pałacem Bydgoszcz, Czarnymi Słupsk i Budowlanymi Toruń.

Napływają osoby i firmy chcące wspomóc klub w II ligowej egzystencji np. Centrostal o. Mogilno i Mogileńskie Fabryki Mebli oferują komplet strojów siatkarskich. Ta druga firma zapewnia transport na mecze wyjazdowe, MARJACK nagłaśnia halę sportową, ZBYCHPOL kupuje stroje dla zespołu młodzieżowego, pan Bleja wyczynowe piłki, Bank Gdański wymienia oświetlenie hali, pomoc obiecuje też oddział PZU. Inne osoby i firmy jeszcze się zastanawiają min. dotychczasowy główny sponsor firma Anny i Bolesława Wojtasików BOLAN.

Dzięki uchwale miejscowych radnych zwiększono dotacje z budżetu gminy co zapewni głównie utrzymanie obiektu i umożliwi rozgrywanie tam II ligowych meczy.

Za wszelką pomoc działacze i zawodniczkę serdecznie dziękują i zapraszają do dalszej współpracy.

Maciej Adamski
/rzecznik prasowy/

Kalendarz Rozgrywek

Polskiego Związku Piłki Siatkowej na sezon rozgrywkowy 1995/96

II Liga kobiet i mężczyzn

II liga sezonu 1995/96 składa się z:

- 17 drużyn kobiet podzielonych na dwie grupy: północna - 8 drużyn - południowa - 9 drużyn
w skład tej grupy decyzyjną Walnego Zgromadzenia PZPS wchodzi drużyna ze Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Sosnowcu - SMS PZPS Sosnowiec; - 20 drużyn mężczyzn podzielonych na dwie grupy po 10, przy czym w skład grupy południowej w miejsce zespołu, który nie zgłosił się do rozgrywek w sezonie 1995/96 /Warta Zawiercie/ - wchodzi drużyna Szkoły Mistrzostwa Sportowego z Rzeszowa - SMS PZPS Rzeszów.

Rozgrywki II ligi kobiet i mężczyzn sezonu 1995/96 rozegrane zostaną systemem "każdy z każdym" - dwa mecze u siebie, dwa u przeciwnika. Drużyny, które zajmą dwa ostatnie miejsca w obu grupach II ligi sezonu 1995/96 (u kobiet 7-8 miejsce, u mężczyzn 9-10) spadają do klasy makroregionalnej - nie dotyczy SMS-ów.

Uwaga!

Wyniki drużyn Szkoły Mistrzostwa Sportowego nie zmieniają zasad dotyczących awansu i spadku innych zespołów zgodnie z regulaminem sportowym rozgrywek; w przypadku zajęcia 1. miejsca w grupie drużyny SMS awansują do I ligi B, natomiast w przypadku zajęcia ostatniego lub przedostatniego miejsca w grupie nie spadają do klasy makroregionalnej i pozostają w II lidze na następny sezon.

II LIGA KOBIEC - Grupa północna

1. KS Czarni Słupsk /sp/
2. KS Nike Węgrów
3. KS Zawisza-Texaco Sulechów
4. AZS AWF Poznań
5. SKS Start Łódź
6. AZS Słupsk
7. KS Sokół Mogilno /aw/
8. KS Budowlani Toruń /aw/

Grupa południowa

1. MKS Polonia Świdnica /sp/
2. AZS Opole
3. MKS Luban
4. KS Wanda-Contractor Kraków
5. KKS Kluczbork
6. KK Częstochowianka
7. KS Chrobry Niemodlin /aw/
8. MKS Łańcut /aw/
9. SMS PZPS Sosnowiec

Szczegółowy terminarz rozgrywek II ligi kobiet.

Grupa Północna

I Runda

I TERMIN 14-15.10.1995

1. Budowlani Toruń - Czarni Słupsk
2. Sokół Mogilno - Nike Węgrów
3. AZS Słupsk - Zawisza Texaco - Sulechów
4. AZS AWF Poznań - Start Łódź

II TERMIN 21-22.10.1995

5. Budowlani Toruń - Start Łódź
6. AZS AWF Poznań - AZS Słupsk
7. Sokół Mogilno - Zawisza-Texaco Sulechów
8. Czarni Słupsk - Nike Węgrów

III TERMIN 28-29.10.1995

9. Nike Węgrów - Budowlani Toruń
10. Zawisza-Texaco Sulechów - Czarni Słupsk
11. AZS AWF Poznań - Sokół Mogilno
12. AZS Słupsk - Start Łódź

IV TERMIN 4-5.11.1995

13. Budowlani Toruń - AZS Słupsk
14. Sokół Mogilno - Start Łódź
15. Czarni Słupsk - AZS AWF Poznań
16. Nike Węgrów - Zawisza-Texaco Sulechów

V TERMIN 18-19.11.1995

17. Zawisza-Texaco Sulechów - Budowlani Toruń
18. AZS AWF Poznań - Nike Węgrów
19. Start Łódź - Czarni Słupsk
20. AZS Słupsk - Sokół Mogilno

VI TERMIN 25-26.11.1995

21. Budowlani Toruń - Sokół Mogilno
22. Czarni Słupsk - AZS Słupsk
23. Nike Węgrów - Start Łódź
24. Zawisza-Texaco Sulechów - AZS AWF Poznań

VII TERMIN 9-10.12.1995

25. AZS AWF Poznań - Budowlani Toruń
26. Start Łódź - Zawisza-Texaco Sulechów
27. AZS Słupsk - Nike Węgrów
28. Sokół Mogilno - Czarni Słupsk

II Runda

VIII TERMIN 13-14.01.1996

29. Czarni Słupsk - Budowlani Toruń
30. Nike Węgrów - Sokół Mogilno
31. Zawisza-Texaco Sulechów - AZS Słupsk

32. Start Łódź - AZS AWF Poznań

IX TERMIN 20-21.01.1996

33. Start Łódź - Budowlani Toruń
34. AZS Słupsk - AZS AWF Poznań
35. Zawisza-Texaco Sulechów - Sokół Mogilno

36. Nike Węgrów - Czarni Słupsk

X TERMIN 27-28.01.1996

37. Budowlani Toruń - Nike Węgrów
38. Czarni Słupsk - Zawisza-Texaco Sulechów

39. Sokół Mogilno - AZS AWF Poznań

XI TERMIN 17-18.02.1996

40. Start Łódź - AZS Słupsk
41. AZS Słupsk - Budowlani Toruń
42. Start Łódź - Sokół Mogilno
43. AZS AWF Poznań - Czarni Słupsk
44. Zawisza-Texaco Sulechów - Czarni Słupsk

XII TERMIN 24-25.02.1996

45. Budowlani Toruń - Zawisza-Texaco Sulechów
46. Nike Węgrów - AZS AWF Poznań

47. Czarni Słupsk - Start Łódź

48. Sokół Mogilno - AZS Słupsk

XIII TERMIN 2-3.03.1996

49. Sokół Mogilno - Budowlani Toruń
50. AZS Słupsk - Czarni Słupsk
51. Start Łódź - Nike Węgrów
52. AZS AWF Poznań - Zawisza-Texaco Sulechów

XIV TERMIN 9-10.03.1996

53. Budowlani Toruń - AZS AWF Poznań
54. Zawisza-Texaco Sulechów - Start Łódź
55. Nike Węgrów - AZS Słupsk
56. Czarni Słupsk - Sokół Mogilno

LISTY OD CZYTELNIKÓW

DRODZY CZYTELNICY "Rozmaitości Mogileńskich"!

Uprzejmie prosimy PT. Czytelników o kierowanie pod adresem naszej Redakcji wszelkich uwag, propozycji dotyczących redagowania mogileńskiego miesięcznika.

Namawiamy bardzo gorąco do współpracy, otwierając nową rubrykę: "Listy od czytelników". Piszcie o wszystkim co Was nurtuje i boli, co byście zmienili w swoim środowisku, czego oczekujecie od władz samorządowych, swoich radnych.

Wskażcie alternatywne rozwiązania!

To z Waszych pieniędzy budujemy naszą wspólną, małą "MOGILEŃSKĄ OJCZYZNĘ !!!

Redakcja "RM"

Szanowna Redakcjo,

dziękując za dotychczasową współpracę, proponuję wykorzystać i publikować na łamach "Rozmaitości Mogileńskich" swoje wiersze, przesłane w tym liście.

Z honorarium rezygnuję, proszę o egzemplarz autorski.

Z serdecznymi pozdrowieniami i najlepszymi życzeniami na co dzień

mgr Wiesław Janusz Mikulski
Ostrołęka, 1995.07.31

ul. Psarskiego 22m 169, tel. 57-96
07-412 Ostrołęka 5, skr. pocztowa 17

z cyklu "Ku słońcu"

czas trzymasz w dłoni
bryłę miłości
rzeźbisz szczęścia kształt

w słońca blasku
topi się bryła czasu

rzeki miłości
opadają wodospadem
w niebo

z cyklu "Słoneczny uśmiech"

w krajobrazach naszych bloków
stopy i pustynie
- relikty ciszy
obmurowanej betonową ścianą

staruszka przygarbiona
ledwo dociera do sklepu
z chlebem

tylko pętle autobusowe
wiążą ludzi
ze światem...

z cyklu "Ikar"

trochę miłości o brzasku
gdy uśmiechasz się do mnie
zmęczoną troskami twarzą
z pamięcią wieczornego bólu

trochę miłości wśród mroku
gdy uśmiechasz się do mnie
i wbitymi w życie oczyma
zasypiasz przy moim sercu...

Bydgoska monografia Katynia

W tym roku mija 55. rocznica mordu w Katyniu, Miednoje i Piatichatkach. Wśród tysięcy bestialsko zamordowanych tam oficerów polskich było też wielu mieszkańców naszego regionu. Bydgoska Rodzina Katyńska skupiająca ich krewnych planuje wydanie książki o polskich oficerach i policjantach zgładzonych przez NKWD w 1940 r. w Katyniu, Charkowie, Miednoje i innych miejscach kaźni, którzy w 1939 r. zamieszkiwali na terenie Bydgoszczy i województwa. Przewodnicząca Rodziny Katyńskiej w Bydgoszczy p. Danuta Rumfeld, w liście skierowanym do redakcji "RM" pisze: "Zwracam się z gorącym apelem do mieszkańców naszego regionu, którym droga jest pamięć o katyńczykach o przyjsie nam z pomocą finansową, aby publikacja ta mogła zostać wydana i aby pamięć o tej okrutnej zbrodni nie została zapomniana". Wszystkie osoby i instytucje pragnące wspomóc tę ważną inicjatywę mogą kierować swe datki na konto Rodziny Katyńskiej: "Jedn. Wojsk. 1890 Bydgoszcz. Pomorski Bank Kredytowy Szczecin SA II/Oddz. Bydgoszcz Nr 360801-905565-131. Rodzina Katyńska 85-915 Bydgoszcz".

Do wszystkich w Mogilnie

W tygodniu od 22/05 - 28/05-95 odwiedziło Ellebo w Danii 38 dzieci i 11 dorosłych z Mogilna. Dostaliśmy artykuł z Waszej lokalnej gazetki "Rozmaitości Mogileńskie" o tym, że nasi goście będą dobrymi ambasadorami swojego kraju. I tak było!

Było nam miło gościć polskie dzieci wraz z opiekunami. Wszyscy byli nadzwyczaj mili i przyjemni z uśmiechem na ustach i zadowoleniem w oczach cały czas. To było dla nas - Duńczyków przyjemnym przeżyciem przez co pożegnanie było ekstra trudniejsze.

Mamy nadzieję, że nasi polscy goście mieli dużo niezapomnianych przeżyć u nas.

Mamy również nadzieję, że dobra współpraca między Ellebo a Mogilnem nie zostanie przerwana.

Na zakończenie chciałbym dodać, że możecie być dumni ze sposobu bycia Waszych ambasadorów. To była dobra reklama dla Mogilna i Polski.

Z najlepszymi pozdrowieniami

Kierownik Ellebo
John Hansen

Mazurkiewicz Henryk
ul. Kościuszki nr 2/28
88-300 MOGILNO

Redakcja
"Rozmaitości Mogileńskie"
ul. Ks. P. Wawrzyniaka nr 1

88-300 MOGILNO

Szanowna Redakcjo w wiadomościach mogileńskich w m-cu marcu br. Nr 35 ukazała się moja notatka "Mogileńska Drużyna Skautów".

W miesiącu maju 1995 r. otrzymałem list na mój adres z Anglii a konkretnie z Londynu od byłego drużynowego z tamtych lat Druha Tadeusza Roloffa.

List ten szczególnie mnie poruszył, gdyż jest w nim mowa o moim ojcu - Władku. Treść tego listu załączam i bardzo serdecznie proszę redakcję o jego zamieszczenie w wiadomościach mogileńskich a to z tego również powodu, że Pan T. Roloff żyje i może mieć już ponad 90 lat, a ja pragnę mu życzyć 100 lat życia.

Z harcerskim pozdrowieniem "Czuwaj"
Henryk Mazurkiewicz hm.

PS. Myślę, że to wspaniałe również dla redakcji że miesięcznik ten jest czytany w Anglii a może i jeszcze w innych krajach?

W załączeniu.
List od Pana T. Roloffa
/do zwrotu/

Tadeusz Roloff,
2 Berkeley Court
33 Gordon Road
London W5 2AE
England.
Dnia 22 maja 1995 r.

Szanowny Panie!

Niedawno doszła do moich rąk gazetka "Rozmaitości Mogileńskie" Nr 35 z marca 1995 r., z Pańskim artykułem pt. "Mogileńska Drużyna Skautów". Byłem ogromnie uradowany, znajdując w tym artykule wzmiankę o mojej działalności harcerskiej w I Drużynie Harcerskiej im. Ks. Piotra Wawrzyniaka w Mogilnie. Jestem Szanownemu Panu niezmiernie wdzięczny za tak miłe i wzruszające wspomnienie o mojej młodszej pracy sprzed 70-ciu laty. Zarazem pragnę wyrazić Szanownemu Panu gorące podziękowanie za tak pięknie i zwięźle opisanie historii wspomnianej drużyny. Należą się Panu serdeczne słowa uznania!

W mojej drużynie był Władek Mazurkiewicz; pamiętam go doskonale, gdyż miał dobry głos, i nasze zbiórki często urozmaicał swym śpiewem. Czy Władek, to Pański krewniak?

Łączę wyrazy prawdziwego szacunku

Taduesz Roloff

TERMINARZ FILMOWY KINA "WAWRZYN" W MOGILNIE - WRZESIEŃ 1995 r.

2-3.09.95.	Godz. 17 ⁰⁰	Malice	USA od lat 15
2-3.09.	Godz. 19 ⁰⁰	Bad Boys	USA od lat 15
4-5.09.	Godz. 17 ⁰⁰	Lassie	USA bez ogr.
5-6.09.	Godz. 19 ⁰⁰	Szybcy i martwi	USA od lat 15
7-8.09.	Godz. 19 ⁰⁰	Śmierć i dziewczyna	USA, Fr., Ang. 15
12-13.09.	Godz. 17 ⁰⁰	Priscilla	Australia 15
13-14.09.	Godz. 19 ⁰⁰	W potrzasku	USA 15
18-19.09.	Godz. 19 ⁰⁰	Zniewoleni	USA 15
20-21.09.	Godz. 19 ⁰⁰	Nowa awantura o Basię	Pol. bez ogr.
21-23.09.	Godz. 19 ⁰⁰	Węśle Muriel	Australia 15
24-25.09.	Godz. 19 ⁰⁰	Młode kobiety	USA 15
25-26.09.	Godz. 17 ⁰⁰	Czarny Książę	USA 12
27-28.09.	Godz. 17 ⁰⁰	Chłopaki na bok	USA 15
27-28.09.	Godz. 19 ⁰⁰	Karmazynowy przyływ	USA 15



Widowisko z udziałem dwóch komików, oparte na zabawie z publicznością. Zespół prezentuje tu tradycyjną angielską klaunadę, elementy włoskiej komedii dell'arte, klasyczną pantomimę wschodu oraz iluzję i zonglerkę. W trakcie kłótni o walizkę, klauni napotykaają na szereg nieoczekiwanych sytuacji, często zmuszeni są improwizować, co czynią w sposób mistrzowski.

Pożegnanie lata 10-17.IX 1995

- 10.IX - g. 14,00 - "Dożynki" w programie: "Zespół Pieśni i Tańca "WIELKOPOLANIE", Muzyczny Zwierzyniec, Pary Tańca Towarzyskiego - Park Miejski
- 14.IX - g. 11,00 - "Cafe Paulina" - spektakl dla młodzieży - kino
- 15.IX - g. 17,00 - Spotkanie autorskie - Stanisław Kaszyński prezentuje książkę "Mogilnianie w kulturze Śląska" - Biblioteka Rejonowa
- g. 19,00 - Otwarcie wystawy malarstwa Radosława Trepińskiego koncert muzyki kameralnej - hol kina
- 16.IX - g. 11,00 - "Złodzieje Słońca" - widowisko plenerowe - plac przed Centrum - PIAST
- 17.IX - g. 17,00 - Koncert zespołu "OLD DIXIELAND PALYERS" - kino
- Zapraszamy - szczegóły na afiszach

DOŻYNKI 95

Starościna

Pani Iwona Ciesielska rolniczka wsi IZDBY gospodaruje wraz z mężem na 47 ha gruntów. Gospodarstwo posiada 150 sztuk świń w tym 12 macior od których sprzedaje się 230 sztuk tuczników.

W gospodarstwie Starościny znajduje się również 18 sztuk bydła w tym 5 krów dojnych żywionych głównie paszami własnymi. W produkcji roślinnej dominuje 12 ha - wydajność 38q i pszenica - 7 ha - wydajność 67 q.

W ostatnich latach w gospodarstwie pp. Ciesielskich dokonano rozbudowy i modernizacji budynków gospodarskich zwłaszcza chlewni i stodoły oraz budynków mieszkalnych.

Pomimo licznych obowiązków gospodyni i matki starościna ma czas na członkostwo w Kole Gospodyń Wiejskich w IZDBACH

Starosta

Zenon Zieliński lat 45 rolnik wsi Padniewo od wielu lat udoskonala swoje gospodarstwo. Pomimo że w ostatnich latach produkcja mleka była nieopłacalna to prowadzi intensywną hodowlę bydła - posiada 22 sztuki w tym 8 krów dojnych. Dalszy inwentarz to 100 tuczników i 9 macior. Gospodaruje wraz z żoną i 4 dziećmi na 25 ha, obsiewając głównie zbożem, których przeciętny plon to 38 q.

Jest działaczem Polskiego Stronnictwa Ludowego Kółek Rolniczych i Samorządu Wsi

OGŁOSZENIE

Zarząd Gminnej Spółdzielni "SCH" w Mogilnie ul. Magazy-
nowa 1 ogłasza przetarg na sprzedaż środków trwałych:

1. Ciągnik "Ursus" C-355 bud. 1971 cena wywoławcza	- 4.000,00 zł
2. Przyczepa samoch. 3,5 t "1972" - cena wywoławcza	- 1.200,00 zł
3. Samochód Fiat 125 pickup 1987	- 1.500,00 zł
4. Ciągnik siodłowy JFA "1982"	- 2.500,00 zł
5. Naczepa skrz. JFA "1978"	- 800,00 zł
6. Naczepa skrz. JFA "1978"	- 800,00 zł
7. Naczepa paszowóz JFA "1980"	- 1.500,00 zł
8. Naczepa paszowóz JFA "1980"	- 1.500,00 zł
9. Wózek widłowy akum. "1989" (WW - 1217 udźwig 1250 kg)	- 2.000,00 zł
10. Wózek widłowy akum. 1972 (bułgar. typ 602.3)	- 1.000,00 zł
11. Wózek widłowy akum. 1977	- 1.200,00 zł
12. Aparat do bielenia 1985	- 1.000,00 zł

Przetarg odbędzie się 7 września 1995 r. w siedzibie GS "SCH" w Mogilnie o godz. 10.00. Przystępujący do przetargu winni wpłacić wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej najpóźniej do godz. 9.00 w dniu przetargu w kasie GS.

W przypadku gdy pierwszy przetarg nie dojdzie do skutku, drugi odbędzie się tego samego dnia o godz. 12.00.

Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Ceny wywoławcze nie zawierają podatku VAT.

Mogilno dn. 1995.08.21.
Zarząd GS "SCH"

ZARZĄD GMINY MOGILNO

OGŁASZA

publiczny przetarg ustny na sprzedaż działek
budowlanych położonych w Mogilnie

1. Działka budowlana nr 535/1 o powierzchni 437 m², zapisana w Księdze Wieczystej nr 11179 w Sądzie Rejonowym w Mogilnie położona przy ulicy Gen. Taczaka.
Cena wywoławcza wynosi - 2.618,95 zł
Wysokość wadium - 262,00 zł
2. Działka budowlana nr 561 o powierzchni 482 m², zapisana w Księdze Wieczystej nr 12110 w Sądzie Rejonowym w Mogilnie położona w Mogilnie przy ulicy Wiśniowej.
Cena wywoławcza - 2.848,63 zł
Wysokość wadium - 284,90 zł

W planie zagospodarowania przestrzennego miasta Mogilna wyżej wymienione działki przeznaczone są na cele budownictwa jednorodzinnego.

W dniu 28 września 1995 r. w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Mogilnie ul. Narutowicza 1, pokój nr 22, odbędzie się przetarg na wyżej wymienione nieruchomości.

Początek przetargu dla nieruchomości oznaczonych;

w Poz 1 - o godz. 9-tej.

w Poz. 2 - o godz. 10-tej.

Dodatkowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miasta i Gminy w Mogilnie tel. 51211, wewnętrzny 250.

Wadium w podanych wyżej kwotach należy wpłacić najpóźniej do dnia 27 września 1995 r. do godz. 14-tej w kasie Urzędu Miasta i Gminy w Mogilnie.

SPOŁECZNE OGNISKO ARTYSTYCZNE KUJAWSKO-POMORSKIEGO TOWARZYSTWA KULTURALNEGO W MOGILNIE ogłasza zapisy uczniów na rok szkolny 1995/96 w klasach:

• - fortepianu

• - akordeonu

• - saksofonu

• - klarnetu

• - trąbki

• - gitary



Zajęcia prowadzone są w oparciu o program państwowych szkół artystycznych Ministerstwa Kultury i Sztuki. Przyjmowana jest młodzież w wieku od lat 7. Absolwenci otrzymują świadectwa ukończenia ogniska.

Bliższych informacji udziela Cech Rzemiosł Różnych w Mogilnie, tel. 52-723.

W USC zanotowano

Urodzenia od dnia 28 lipca do dnia 28 sierpnia 1995 r.

1. Stachowiak Sylwia c. Rafała i Magdaleny
2. Kuczyński Wojciech s. Michała i Anny
3. Kędziora Kamil s. Bernarda i Małgorzaty
4. Słęczkowski Adrian s. Roberta i Aldony
5. Nowakowski Albert s. Jerzego i Anny
6. Kuliberda Izabela c. Janusza i Jolanty
7. Gładych Błażej s. Karola i Marzeny
8. Kempirńska Klaudia c. Roberta i Iwony

Zgony od dnia 28 lipca do dnia 28 sierpnia 1995 r.

1. Owczarzak Zofia - Mogilno
2. Szczechowicz Jadwiga - Mogilno
3. Jozko Stanisław - Mogilno
4. Zemski Łukasz - Mogilno
5. Świdarska Wiktoria - Wymysłowo Szlacheckie
6. Radtke Marianna - Mogilno
7. Noske Stanisław - Mogilno
8. Zakrzewski Leszek - Wylatowo
9. Kałużny Bronisław - Wiczanowo
10. Gawalkiewicz Wojciech - Gębice
11. Drgas Marian - Gębice
12. Maćkowiak Zbigniew - Mogilno
13. Grzesik Katarzyna - Wszedzień
14. Kowalska Katarzyna - Mogilno

Małżeństwa od dnia 28 lipca do dnia 28 sierpnia 1995 r.

1. Ignaszak Rafał i Pietrusiak Aldona
2. Gierlik Artur i Banasik Ilona
3. Zamroczyński Jan i Wereska Elżbieta
4. Stachowiak Rafał i Grzankowska Magdalena
5. Holak Leszek i Stefaniak Wiesława
6. Maćkowiak Adam i Welniak Aneta
7. Ostrowski Jerzy i Niepsuj Joanna
8. Adamczyk Józef i Niedziela Maria
9. Nowiński Leszek i Jędrzejewska Edyta
10. Kaszyński Tomasz i Michalczyk Danuta
11. Danielewicz Jarosław i Dawidowicz Elwira
12. Weber Bronisław i Herwart Justyna
13. Karolczak Józef i Wojtkowiak Teresa
14. Waleriańczyk Piotr i Wierzbicka Marzena
15. Dembiński Sławomir i Marczeńska Marzena
16. Michalak Piotr i Groblewska Iwona
17. Zaehler Jacek i Czerniejewska Janina
18. Piętka Robert i Jakubowska Hanna
19. Gospodarek Sebastian i Stachowiak Aleksandra

W miesiącu sierpniu się w tut. USC odbyły się uroczystości wręczenia medali za długoletnie pożyte małżeńskie nadane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dla następujących par:

1. Marianna i Aleksander Chudziński zam. Mogilno ul. Pi. Wolności 13/2
2. Jadwiga i Edmund Krzyżaniak zam. Bystrzyca

3. Sabina i Michał Andrzejewscy zam. Mielenka
 4. Kazimiera i Leon Kusz zam. Wszedzień
 5. Halina i Florian Matczyński zam. Mogilno ul. 22 Stycznia 1/17
 6. Janina i Bolesław Kachnowicz zam. Mogilno ul. 900-lecia 31B
 7. Leokadia i Czesław Kaźmierczak zam. Mogilno ul. Chopina 10
 8. Rozalia i Józef Gołębiński zam. Wybu. Świerkowieckie 3
 9. Stanisława i Tadeusz Tomaszewscy zam. Gębice ul. Kościuszki 25
- Dekoracji medalami dokonał Przewodniczący Rady Miasta i Gminy Jan Thiede, Z-ca Burmistrza MiG Mogilno, Kierownik USC w towarzystwie licznie zgromadzonej rodziny jubilatów.

16 sierpnia br. swe setne urodziny obchodziła mieszkanka Gębic Pani Joanna Balińska. Jubilatka w dniu urodzin odwiedził Przewodniczący Rady Miasta i Gminy Jan Thiede, Z-ca Burmistrza MiG Przemysław Majcherkiewicz, Kierownik USC Agrypina Piniarska, oraz Rada Sołecka Gębic. Władze samorządowe wręczyły jubilatce list gratulacyjny, upominek, oraz kwiatki. Pani Balińska wychowała 4 dzieci - 3 synów i córkę, doczekała się 9 wnuków i 15 prawnuków. Jeszcze przed 2 laty uprawiała ogródek, dużo czytała i była w pełni sprawna i samodzielna.

Ale jak mówi jubilatka w ostatnich miesiącach nadchodząca setka daje o sobie znać, i potrzebuję już opieki.

"Do kraju tego gdzie winą jest duża
Popsować gniazdo na gruszy bocianie,
Bo wszystkim służą....
Tęskno mi Panie..."

V Międzynarodowy Spis Gniazd Bociana Białego - ciąg dalszy



Znane już są wyniki tegorocznego spisu gniazd bociana białego na terenie naszej gminy Mogilno. Z wielkim zadowoleniem stwierdzamy, że bocian biały na dobre zadomowił się na naszym terenie a nawet nieznacznie powiększył swoje stado.

Oby taka sytuacja trwała jeszcze wiele, wiele lat!!!

Poniżej podajemy zestawienie tabelaryczne spisu w porównaniu z ubr.:

Wyszczególnienie	1995	1994
1. Liczba gniazd ogółem	27	26
w tym:		
a/ gniazda nie zajęte przez ptaki	3	4
b/ gniazda zajęte ale bez potomstwa	4	3
c/ gniazda z potomstwem	20	19
2. Liczba młodych bocianów ogółem (odchowanych)	60	57

Tylko połowa sołectw "posiada" na swoim terenie gniazda bocianie. Najwięcej gniazd jest w sołectwach: Wszedzień, Kwieciszewo, Dzierżąno, Procyń i Niestronno.

Było: 5 gniazd z 2 młodymi,
10 gniazd z 3 młodymi,
5 gniazd z 4 młodymi odchowanimi bocianami.

Z ciekawszych spostrzeżeń należy podać, że np. w Chabsku rodzina bocianów złożyła 3 jaja ale następnie je wyrzuciła z gniazda. Z kolei w Czerniaku były 3 młode ale jeden z nich został wyrzucony poza gniazdo (lub wypadł sam). Natomiast w Wyrobkach po raz pierwszy bociany złożyły gniazdo na stercie słomy (nietrwale) - być może właśnie dlatego nie odchowwały młodych.

Lokalizacja gniazd bocianich jest różna. Przeważnie są to dachy stodół, słupy enegretyczne, drzewa (topole) ale także sterty słomy.

Zebrane dane zostały przekazane, wzorem ubiegłego roku, panu prof. dr hab. Zdzisławowi Boguckiemu z Zakładu Biologii i Ekologii Ptaków Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

W tym miejscu chciałbym podziękować Paniom i Panom Sołtysom gminy Mogilno za pomoc w zbieraniu informacji i opracowanie ankiet.

"Damiatta"



**OKRĘGOWA DYREKCJA CPN
W BYDGOSZCZY**
z siedzibą w Nowej Wsi Wielkiej

Zakład Gospodarki Produktami Naftowymi
nr 14 w Mogilnie, ul. Kościuszki 38
tel. 526-68

informuje, że uruchomiła punkt sprzedaży gazu

PROPAN - BUTAN W BUTLACH 11 kg

Koszt wymiany 1 butli wynosi 11 złotych.
Zapraszamy w godz. od 7,00 do 22,00.

Lek. med.
GRZEGORZ URBAŃSKI

specjalista chirurgii ogólnej
i onkologicznej z Kliniki Poznańskiej

Konsultuje

*m.in. guzy i nowotwory;
tarczycy, piersi, skóry, przewodu pokar-
mowego, tkanek miękkich.*

Przyjmuje: Mogileńska przychodnia ZOZ,
Mogilno, ul. Kościuszki 10

2 i 4 piątek miesiąca
od godz. 17⁰⁰

Informacje telefoniczne
- Poznań 061 524-154

Prywatny Gabinet Lekarski

dr Wiesław Blumski

specjalista w ginekologii i położnictwie

Anestezjolog

przyjmuje: wtorek od 15⁰⁰

Spółdzielnia Inwalidów (biurowiec)

Mogilno ul. Padniewska 1

**Wynajmę mieszkanie, płatne na rok z góry
wiadomość tel. 55-221.**

**BIURO WYCENY
NIERUCHOMOŚCI
PROJEKTOWANIA
I NADZORU**

inż. Mieczysław Ledwożyw

ul. Padniewska 3a

Mogilno

tel. 519-48 (godz. 16,00 - 20,00)

oferuje usługi w zakresie

1. Wyceny wartości nieruchomości:

- budynków, budowli, działek gruntowych,
- do celów spadkowych, transakcji kupna
- sprzedaży, kredytów hipotecznych,
- dla wyliczenia amortyzacji

2. Nadzoru nad robotami budowlanymi

3. Projektowania budowlanego

Biuro wystawia faktury VAT

USŁUGI PROJEKTOWE

- Projekty architektoniczno konstrukcyjne budynków mieszkalnych, gospodarczych, inwentarskich, usługowo-handlowych itp.
- Projekty technologiczne
- Wycena, szacowanie nieruchomości przez wykwalifikowanego specjalistę

Inż Jerzy Napierała

Mogilno ul. Sportowa 2/12

tel. 523-69

lub wt. - śr.- cz.

ul. Narutowicza 1 p. 52

tel. 52-211 wew. 261

**NISKIE
CENY**

Porady bezpłatne.



**CENTRAL
SOYA**

sprzedaż najwyższej jakości pasz i koncentratów

- trzoda chlewna
- bydło
- owce
- drób

najniższe ceny

Zaprasza E. Lewandowska Świerkówiec 28
(k. Szczeglina) gm. Mogilno, tel. 51442